

kk.72. külpolitikai híreink jegyzéke 16 órától zárásig

ok bs

1978. január 3.

38. callaghan ázsiai körutja
39. alpesi katasztrófa
40. kieg. a 22-es hírhez /giscard - francia külpolitika/
41. törökország
42. a görög kp felhívása
43. vietnami-kambodzsai konfliktus - taszsz
44. kambodzsa-vietnam - újabb fejlemények /szerk.táj./
45. szadat-ellenes megmozdulások
46. chilei szocialista párt - 2. /lásd: kk 11./
47. carter szaud-arábiában
48. 35 millió lengyel
49. autonómia baszkföldön
50. san marino
51. kolumbiai kp - nyilatkozat
52. kurd forradalmi párt
53. két rövid hír
berlin: kémek
peking: kennedy
54. spanyolország
55. dél-libanon - újabb harcok
56. olaszország - gazdasági, szociális
57. szíriai kommunista párt - plénum
58. okp - anarchizmus
59. palesztinai probléma - állásfoglalások
60. jemeni ndk - politikai program
61. kiprianu - sajtóértekezlet
62. india
63. kambodzsa-vietnam - taszsz
64. wojtaszek- 3 - pohárköszöntők
65. közel-kelet - diplomácia
66. vance - tudósítói
67. chile - „népszavazás,,
68. waldheim párizsban
69. mozambik - bankok államosítása
70. klimcsuk -ügy
71. carter szaud-arábiában
72. hírjegyék

-.-.-
- 64 -

22.00/-ok

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor:
szerkesztette: kopreda dezső, patak károly, pirtyi sándor
nyárádi róbert, barabás miklós

R

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

1978. január 4. s z e r d a /mti/

kk 1. várható

km/pg kd

1978. január 4./mti/

a s s z u á n , p á r i z s :

carter amerikai elnök látogatása

m o s z k v a :

wojtaszek lengyel külügyminiszter tárgyalásai

s z ó f i a :

taha mohieddin ³⁾ iraki alelnök látogatása

d a c c a :

callaghan brit miniszterelnök látogatása

s t o c k h o l m :

a svéd baloldali párt - kommunis-
ták xxv. kongresszusa kezdődik

a n k a r a :

kormány megalakulása /esetleg csü-
törtökön/

s a n t i a g o :

„népszavazás,,

-.-.-
-1-

01.15/pg
Nuv 7.40

kk 2. cézanne-kiállítás - new york

a-hj/hj/ok bs new york, 1978. január 4./mti/

több ezer new yorki állt sorban kedden is a csipős hidegben, hogy egy pillantást vehessen paul cézanne késői képeire. a világhírű francia festő hétfőn bezárult new yorki kiállítása megdöntötte a /muzeum) eddigi látogatottsági rekordját.

a cézanne-kiállítást az október 7-1 nyitása óta félmillióan tekintették meg a világhírű museum of modern art termeiben.

new yorkban eddig a „kedvenc”, leonardo da vinci mona lisája volt. a párizsi louvre által kölcsönadott képet 1963-ban a hatalmas metropolitan museum of (art) kerek egy millió látogató tekintette meg./dpa/

-...-

kk 3. mostoha időjárás nyugat-európában

a-et/ok br bs 1978. január 4./mti/

természeti katasztrófával határos mostoha időjárás uralkodik nyugat-európa nagy részén. kedden szokatlan erősségű viharos szél, sűrű köd, és számos helyen a közlekedést teljesen megbénító hóföregteg jellemezte nagy-britannia, az nszk, hollandia és olaszország időjárását.

a délelőtti folyamán orkányszerű szél tört a brit szigetekre, és súlyos helyzetet idézett elő észak-angliában. egyes vidékeken a széllelkések elérték az óránkénti 145 km-t, a vihar fákat csavart ki, és táviróvezetékek póznáit döntötte az utakra. newmarket városban több mint száz ház súlyosan megrongálódott, és a környék halászkikötőiben is jelentős károk keletkeztek. számos kisebb halászhajó kinn hanykolódik a tengeren - a váratlan vihar túl távol találta őket a biztonságot jelentő partoktól. az erős szél személy- és tehergépkocsikat borított fel, és a heves hóvihar jelentős zavarokat okozott a telefon- és táviróösszeköttetésben, valamint az áramszolgáltatásban. a viharos időjárás a tetemes anyagi károk mellett emberéletet is követelt.

/folyt. köv./
07.40/pg
Nw 7.55

-2-

kk 3./ mostoha...folyt/pg

hollandiában a sűrű hóesés súlyos fennakadásokat okozott a közúti és vasúti közlekedésben.

a német szövetségi köztársaságban az eddigi - nem teljes - adatok szerint hét ember halálát okozta az orkányszerű szél és a sűrű köd. hatan az országút-on haltak meg, amikor a ködben nagy sebességgel egymásba rohant több gépkocsi. különösen az északi-tenger partvidékén súlyos a helyzet, itt a szél-lökések elérik az óránkénti 125 km-t. a kidöntött fák és a hótorlaszok megbénították a vidék közlekedését. bannban a szél elsodorta a szenegáli nagykövetség épületének tetejét.

olaszországban a sűrű ködben mintegy száz gépkocsi rohant egymásba a milánó-bergamo autósútrádán. a rendőrségi közlés szerint legalább ketten életüket veszítették, mintegy 25-en megsebesültek. a forgalom hosszú órákig szünetelt, míg a sok roncskocsit sikerült eltávolítani.

a meteorológusok a következő napokra sem biztatnak sok jóval: szerdán és csütörtökön további szél- és hóvihar, sok helyen sűrű köd várható nyugat-európában./taszsz, ap, afp/

-...-

kk 4. afrikai fajüldözök és a nato

a-et/ok br nt m a p u t o, 1978. január 4./mti/

rhodesia és a dél-afrikai köztársaság fajüldözö renszerei közös erőfeszítéseket tesznek az afrikai lakosság felszabadító harcának megfékezésére. e haladás ellenes rezsim-ek szövetségét a nato-tagállamok nagy támogatásban részesítik.

/folyt. köv./
07.45/pg
Nw 8.00

-3-

kk 4./ afrikai...folyt/pg

a zimbabwei hazafiak elleni rhodesiai hadműveletekben részt vesznek a dél-afrikai köztársaság reguláris hadseregének egységei, valamint az innen kiinduló zsoldosok is. a fajüldözők, különleges csoportjai,, rendszeresen ugynevezett megtorló támadásokat intéznek a szomszédos afrikai országok békés falvai ellen, és ezen akciók során a nato-országoktól vásárolt fegyvereket használnak a lakosság ellen - állapítja meg a „new african development,, című lap.

vorster és smith rezsimejei a független afrikai országok és a nemzeti felszabadítási mozgalmak elleni harc céljaira közös légibázisok hálózatát hozták létre. rhodesia különböző vidékein a légitámaszpontok jelentős része amerikai szakértők irányítása alatt áll - írja az ujság.-a dél-afrikai köztársaság keleti területén, a mozambiki határ közelében most fejeződik be egy hatalmas, hadászati célokra szolgáló légitámaszpont építése - a rhodesiai légierő már innen indította bombatámadásait a mozambiki népi köztársaság ellen. a modern repülőtéren tapasztalt dél-afrikai instruktorok oktatják a rhodesiai légénységet a legújabb típusu harci gépek vezetésére.

a nato-országok, amelyek a fajüldöző rezsimeket az afrikai kontinensen a nyugati stratégiai pozíció és gazdasági érdekek hű védelmezőinek tartják, dél-afrikát a salisburyi rendszer fő hadtápterületeként használják fel. a dél-afrikai köztársaságon keresztül özönlik rhodesiába a nato-országokban gyártott fegyverek sokasága: smith rendszere csupán az elmúlt hónapokban nagymennyiségű repülőgépet kapott a lockheed konszerntől. ezenkívül nehézfegyverek érkeztek az egyesült államokból, tarackok angliából, „mirage,, vadászbombázók és „alouette,, helikopterek franciaországból. hasonló stratégiai jelentősége van a kőolajszállításoknak is: ezt szintén a dél-afrikai útvonalon keresztül két amerikai olajcég, a „mobil oil corporation,, és a „caltex,, biztosítja salisbury hadigépezete és gazdasága számára.
/taszsz/

Nm 8.10

-4-

kk 5.izraeli telepítéspolitika ciszjordániában

fm/um bs t e l - a v i v , 1978. január 4. /mti/

a gus emunim /hivók tömbje/ elnevezésű izraeli szélső-jobboldali szervezet tagjai kedden ciszjordániában hozzáálltak egy újabb izraeli település létrehozásához. a reuter szerint az új település az izraeli kormány jóváhagyásával létesül a kvalkilija és nablusz közötti országot mentén.

a dpa keddi izraeli napilapokra hivatkozva megerősítette, hogy izrael „az egyiptommal folyó békés párbeszéd és a megszállt arab területek bizonytalan jövője ellenére folytatja a területek benépesítését izraeliekkel,,.

a legújabb tervek szerint izraeli családok tizezreit telepítik a sinai-félsziget északnyugati partvidékére, jöllehet a félszigetet még a közel-keleti rendezéssel kapcsolatos jeruzsálemi javaslatok értelmében is állítólag visszaadják egyiptomnak. /adn/

--

kk 6. óceán - heyerdaht

a--ai/um bs r ó m a , 1978. január 4. /mti/

a l,europo című olasz folyóirat legfrissebb száma az óceánok szennyezettségével foglalkozó cikket közöl thor heyerdahltól. a neves tudós és utazó emlékeztet arra, hogy néhány évvel ezelőtt még senki sem gondolta volna: a teljes elszennyeződés veszélye fenyegeti az amerikai nagy tavak vizét. ezért a nemzetközi közvélemény érthető megdöbbenéssel fogadta a hírt: az ipari hulladékok következtében kipusztult az eriető teljes halállománya.

/folyt. köv./
07.55/pg

-5-

Nm 8.15

kk 6./ óceán...folyt./um

gyakorlatilag valamennyi nagyváros - a csatornák és folyók közvetítésével - szemétteltelepként használja a világóceánokat. a francia folyók például évente 18 milliárd köbméter szennyezett vízzel mérgezik az óceánt; az nszk-ban egyedül a rajna naponta ötvenezer tonna szemetet ömleszt a tengerbe.

heyerdahl felhívja a figyelmet arra, hogy a szennyező anyagok általában a vizek felszínén, vagy közvetlenül a felszín alatt halmozódnak fel, tehát ott, ahol a tenger állat- és növényvilága koncentrálnak. a tenger hihetetlenül gazdag állatvilága, a több mint 20 ezer halfajta, a számtalan rákfaj többségében a partmenti vizekben él, amelyeket a szennyeződés a legközvetlenebbül fenyegeti.

az utazó beszámol arról, hogy 1970-ben, a ,,rá,, második útja során az 57 nappól 43 napon regisztrált olajfoltokat; ezek nem hajószerecsétlenség következtében keletkeztek, hanem a hajók ,,normális,, üzemeltetésének következtében. csupán a földközi-tenger vizébe évente százezer tonna olaj kerül. elérkezett az ideje annak, hogy komolyan elgondolkozzunk azon: miként lehetne megőrizni az óceánokat az eljövendő nemzedékek számára, hatékony ellenőrzés alá vonni a világtenger szennyeződésének egész komplex problémáját - szögezi le heyerdahl. /taszsz/

--

kk 7. ujságírók

ai/um bs London, 1978. január 4. /mti/

az ujságírás rohamléptekkel halad afelé, hogy az egyik legveszélyesebb foglalkozási ággá váljék - állapítja meg a zürichi székhelyű nemzetközi sajtóintézet jelentése.

a vietnami háboruban harminc ujságíró vesztette életét. azóta a tudósítók mind gyakrabban válnak merényletek, emberrablások célpontjává. olaszországban sok ujságíróra rálóttek, franciaországban tv-studiókat robbantottak fel, argentinában és uruguayban többüket ,,eltüntnek,, nyilvánították, libanonban elrabolták néhányukat. egyiptomban a közelmúltban megölték david holdent, a londoni sunday times munkatársát; halálának rejtélyes körülményeire mindmáig nem derült fény.

az intézet nemzetközi összefogást sürget az ujságírók biztonságának szavatolása érdekében. a jelentés végül megállapítja, hogy az ujságírók ellen elkövetett, az intézet által regisztrált erőszakos cselekmények egyetlen esetben sem történtek szocialista országban. /upi/

--

-6-

Nm 8.20

07.58/pg

kk 8. chilei népszavazás - bolgár nyilatkozat

tj/um nt s z ó f i a , 1978. január 4. /mti/

a bolgár ujságírók szövetsége nyilatkozatban ítélte el pinochet chilei diktátor szerdára kitűzött népszavazási komédiáját.

pinochet juntája oly mértékben elszigetelődött - hangzik többek között a nyilatkozat -, hogy semmiféle ,,népszavazás,, sem mentheti meg a chilei nép és a történelem ítéletétől. a rezsim négyéves mérlege: több ezer súlyos bűntény - gyilkosságok, ítélet nélküli bebörtönzések, az alapvető emberi jogok lábbal tiprása. mindezt fokozza az ország gazdaságának lezüllesztése, amelynek következtében 600 ezer ember vált munkanélkülivé.

semmiféle népszavazási komédiával nem tartóztatható fel a chilei nép, a munkásosztály és a népi egység növekvő ellenállása - emeli ki végül a nyilatkozat. /temesi/

--

kk 9. rövid hírek

a-~~et~~pg kd 1978. január 4./mti/

k u w a i t: lakosság

bizonyos objektív nehézségek miatt könnyen válságba juthat egyes mohamedán országokban a többnejűség évezredes intézménye: a legfrissebb adatok szerint például az egyesült arab emírségek lakossága 1977 végén 862 ezer fő volt. ebből a férfiak száma 614 ezer - a nőké mindössze 248 ezer... /taszsz/

/folyt. köv./
03.00/pg

-7-

Nm 8.25

kk 9. rövid....folyt/pg

r ó m a: érdektelenség

az olaszok egyharmada soha nem olvas napi- vagy hetilapokat, és tíz itáliai lakos közül négy még egyáltalán nem vásárolt könyvet. ezek az adatok arról tanuskodnak, hogy a kapitalista olaszország lakosai körében mélypontra zuhant a jelenkor problémái, valamint a nemzeti és a világirodalom értékei iránti érdeklődés - állapítja meg gabrielle calvi a milánóban most megjelent „az olaszok életmódja és erkölcsi értékei”, című könyvében./taszsz/

w a s h i n g t o n: sztrájkok

az egyesült államokban folytatják sztrájkjukat a bányászok és egyes vidékek mezőgazdasági dolgozói. a decemberben kezdett bányászsztrájk az amerikai szénvidékek mintegy felét érinti. kiváltó oka a kollektív szerződések megújítása körüli vita volt - a munkáltatók biztosítékokat követelnek a további munkabeszüntetések, a „vadsztrájkok”, elkerülésére. a mezőgazdasági dolgozók terményeik alacsony felvásárlásai árai miatt szüntették be munkájukat./afp/

--

kk 10. koholmányok arafatról

a-it/pg kd

k a i r ó, 1978. január 4./mti/

a kairóban megjelenő al-gumhurija című lap „szenzációs”, cikke szerint jasszer arafatra, a pfsz végrehajtó bizottságának elnökére állítólag „energikus és terrorisztikus nyomást gyakorolnak”, valamiféle, állítólag „damaszkusz és moszkva utasításai alapján működő”, csoport „fizikai megsemmisítéssel fenyegeti”. a lap szerint a „zsarolás”, oka az, hogy arafat „nem szakította meg teljesen egyiptomhoz fűződő kapcsolatait”,.

/folyt. köv./
08.00/pg

-8-

Nm 8.30

kk 10. / koholmányok...folyt/pg

a koholmány célja nyilvánvaló: a kétoldalu egyiptomi-izraeli megbeszélések résztvevői a palesztinai arab nép érdekei ellen törnek, megpróbálják lejáratni a pfsz általánosan elismert vezetőjét. az izraelnek behódolókat olyan árulókat keresnek. az arab világban, akiknek segítségével ráerőszakolhatnák az arab országokra a közel-keleti „rendezéssel”, kapcsolatos „izraeli tervet”,.

a pfsz végrehajtó bizottságának elnöke nemrégiben fejtette ki ezzel kapcsolatos álláspontját a londoni guardiannek adott nyilatkozatában. mint arafat leszögezte: „izrael és az egyesült államok megpróbálja kiküszöbölni a palesztin tényezőt - azaz a palesztin népet. forradalmunk 13 éve során nem volt egyetlen olyan összeesküvés sem, amelyben ne vett volna részt az egyesült államok, a nemzetközi cionizmus és arab ügyrökeik. folytatjuk harcunkat a térség békéjért - de ennek a békének igazságosnak kell lennie, s nem szabad, hogy a mi kárunkra jöjjön létre”,.

mindez arról tanuskodik, hogy az al-gumhurija állításai, köztük a szovjetunióra vonatkozó utalás is, a szokásos provokatív célu koholmányok közé tartoznak./taszsz/

-.+

kk 11. okp—oszp

se/pg kd

r ó m a, 1978. január 4.

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

az olasz képviselőház épületében kedden este több mint két órán át tanácskozott egymással emrico berlinguer és bettino craxi, a kommunista és a szocialista párt főtitkára. megbeszélésük után közölték, hogy egyetértéssel a legfontosabb belpolitikai kérdések megítélésében.

a két baloldali vezető újságírók kérdéseire válaszolva egyetértett annak szükségességében, hogy olaszország gazdasági-társadalmi gondjait egy olyan új kormánnyal orvosolják, amely a demokratikus erők lehető legszélesebb összefogására támaszkodik.

/folyt. köv./
08.10/pg

- 9 -

Nm 8.40

kk 11./ okp-...folyt/pg

berlinguer és craxi tárgyalásaival egyidejűleg a két párt gazdasági szakértői is összeültek. egyetértettek abban, hogy sürgősen új kormányra van szükség a súlyosbodó gazdasági-társadalmi nehézségek enyhítéséért, a beruházások fellendítéséért, a munkanélküliség mérsékléséért. úgy vélekedtek, hogy az egyszínű kereszténydemokrata kabinet nem képes érvényt szerezni a tavaly júliusi hatpárti megállapodásnak.

az okp és az oszp legfelső szintű egyeztető tárgyalásai után szerdán összeülnek a tavaly júliusi programmegállapodásban érintett hat párt képviselői. megfigyelők a szocialisták és a kommunisták akcióegysége első próbakövének tekintik a találkozót.

Luciano barca, az okp vezetőségi tagja kijelentette: a szerdai találkozón a baloldali pártok nem az andreotti-kormány terveit kívánják megvitatni, hanem az andreotti utáni helyzetet, a pártok közti kapcsolatokat./mti/

kk.12. fajüldözés - bostoni tanulmány

a-hj/p kd w a s h i n g t o n , 1978. január 4./mti/

a gyilkosság áldozatának borszine igen nagy jelentőségű annak a kérdésnek az eldöntésében, hogy a gyilkost halálra ítélik-e, vagy csupán börtönbüntetésre kell számítani. ezzel a vizsgálati eredménnyel az amerikai faji megkülönböztetés újabb területét leplezték le a bostoni northeastern egyetem kutatói.

/folyt. köv./
8.20/p

Nw 8.45

- 10 -

kk.12. / fajüldözés....folyt/p

a tanulmány során megvizsgálták a floridában, georgiában és texasban, tehát a halálbüntetést még őrző államokban elkövetett gyilkosságok áldozatainak faji hovatartozását. kitünt, hogy floridában 90 gyilkos közül 10 tört feketebőrűek életére, és hasonló eredmények mutatkoztak a másik két államban is. a 90 gyilkos közül a halálbüntetést szinte kizárólag fehér emberek gyilkosainak tartják fenn, -vonta le a vizsgálat következtetését john carroll ügyvéd, az alabama állambeli montgomeryben a rossz anyagi körülmények között élőknek jogi tanácssal szolgáló iroda munkatársa kedden.

a vizsgálat adatainak értékelése még folyik, a szerzőknek azonban meggyőződése, hogy a végső megállapítás aligha változik./dpa/

kk.13. határokon túli kínaiak

éb/p kd p e k i n g , 1978. január 4.

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

a kulturális forradalom éveiben elhanyagolt népfrontpolitika rehabilitálása ismét előtérbe állította kínában az ország határain túl, mindenekelőtt az ázsiai országokban élő csaknem huszmillió kínai kérdését. erre utal az a most közzétett jelentés, amely szerint pekingben megtartották a „tengerentúli kínaiak, ügyvelei foglalkozó országos konferencia előkészítő értekezletét. ezen megállapodtak, hogy a jövőben fokozottabb figyelmet szentelnek megnyerésüknek, s nem utolsósorban annak, hogy biztosítsák támogatásukat és szolidaritásukat kína nagyratörő gazdasági és tudományos fejlesztési elképzeléseinek valóra váltásához.

a tanácskozáson a kínai vezetők élesen elítélték a „négyek bandáját, amely „ellenségnek, minősítette a határokon túl élő kínaiakat és azok hozzátartozóit. ez utóbbiak közül sokakat alaptalanul megvádoltak és meghurcoltak a kulturális forradalom éveiben. a jelenlegi pekingi vezetés hangsúlyozza, hogy az ázsiai országokban élő kínaiak többsége munkás, alkalmazott, kisiparos és kereskedő. kisebbségük tartozik csupán a burzsoáziához, s ezek is hazafias érzésekkel viszonyulnak a kínai népköztársasághoz. Logikus tehát - mutattak rá az értekezleten, hogy az általános népfrontpolitika jegyében egyesülni kell, és lehet velük. az előkészítő értekezleten elhatározták, hogy felszámolják a határokon túli kínaiakkal szemben alkalmazott megkülönböztető intézkedéseket, és megkönnyítik számukra a kapcsolatok erősítését kínában élő honfitársaikkal.

/folyt. köv./
8.25/p

Nw 8.55

- 11 -

kk.13./ határokon.....folyt./p

Liao cseng-cső, a kínai kommunista párt központi bizottságának tagja a zsenmin zsipao szerdai számában közölt cikkében sikra száll a „tengerentúli kínaiak” kérdésének gyors rendezése mellett, és hangsúlyozza: az egyetlen helyes politika az, ha sürgősen felszámolnak mindenfajta, az ország határain kívül élő kínaiakkal szemben az elmúlt években alkalmazott diszkriminációt, és megszabadítják őket az alaptalan vádaktól és ragalmazásoktól. a cikkirő alázza annak fontosságát, hogy a hatóságok könnyítsék meg a kínában és a külföldön élő kínaiak családi kapcsolatainak ápolását, biztosítsák a hazatérők számára a letelepedést, és tegyék lehetővé a tengerentúli kínai fiatalok hazai oktatását. mindez - mutat rá Liao cseng-cső - jelentősen hozzájárulhat ahhoz, hogy javuljanak kína kapcsolatai azokkal az országokkal, amelyekben kínai kisebbségek élnek./mti/

kk.15. kubai színház-gyűjtogatás

fp/p kd h a v a n n a , 1978. január 4./mti/

a kubai belügyminisztérium illetékesei által nemrég befejezett vizsgálat bebizonyította, hogy bűncselekmény következtében égett le a múlt év június 30-án havanna egyik legrégebbi színháza, az amadeo roldan,.

a vizsgálat során fény derült arra, hogy a tüzesetet előre megfontolt szándékkal a színház egyik éjjeliőre okozta. a belügyminisztérium egyidőben lefolytatta a vizsgálatot a főváros kerületének egyik középiskolájában történt tüzesettel kapcsolatban is. a tények és tanuvallomások ebben az esetben is bűncselekményre utaltak. bizonyítást nyert, hogy az iskolatüzet az egyik konyhai alkalmazott idézte elő.

^{úgynevezett} mint a két vizsgálatról kiadott közlemény rámutat, a társadalmi tulajdont súlyosan károsító emberéleteket, közöttük iskolás gyermekek életét veszélyeztető vandál bűncselekmény elkövetőit - akik korábban is kimutatták társadalomellenes érzelmeiket - átadták az igazságszolgáltatás szerveinek./fort/

8.30/p

Nm 9.05

- 12 -

kk 14. színes hírek

a-pl/soq/pg ml kd

1978. január 4./mti/

m o s z kva: kutatás

az érdeklőhelyek felkutatásának új módszereit dolgozák ki a szovjetunióban a kola-félszigeten tevékenykedő geológusok adatai alapján. az ország északi részén fekvő félszigeten geológusok a földkéreg szerkezetének vizsgálata céljából 15 kilométer mély lyukat fúrnak. az eddigi munkálatok során 8000 méteres mélységig jutottak el. rendkívül érdekes az a tény, hogy a fúrás térségében gyors ütemben növekszik a hőmérséklet, és a hőmérő higanyszála 8 kilométeres mélységben több mint 130 celsius fokot mutatott. a rendkívüli mélységben, ahová eddig még egyetlen ország tudósa sem nyertek bepillantást, a geológusok mikroorganizmusok megkövesedett maradványaira bukkantak. ez arról tanuskodik, hogy ebben a körzetben már jóval korábban volt élet, mint ahogy ezt eddig gondolták./taszsz/

L e n i n g r á d : repülőtér

a déli sarkvidék első repülőterével büszkélkedhet hamarosan a „mologyozsnaja”, szovjet obszervatórium. a repülőtér, amelynek építését a közelmúltban kezdték meg az új, 23. déli-sarki expedíció részvevői, az év bármelyik időszakában fogadhatja majd a leszálló nehézrepülőgépeket. a fel-, illetve leszállópályák építésére olyan berendezést használnak fel, amely nemcsak sajtolja, hanem forró levegővel olvasztja is a havat, és a déli-sarki fagy körülményei között azt azonnal jégtömbbé alakítja. ennek szilárdsága megközelíti a beton szilárdságát. az első járatok két év múlva moszkvából és leningrádból indulnak utnak. a 15 000 kilométeres útvonalon il-76-os gépek közlekednek majd./taszsz/

p r á g a : metró

300 millió utast szállított eddig a prágai metró. a cseh-szlovák főváros első földalatti metróvonalára 1974 májusában kezdte meg működését. azóta egyre növekszik a városi közlekedésben betöltött szerepe. a jelenlegi ötéves tervben a metróvonalak hálózatát gyors ütemben bővítik, 1980-ra összhosszuk eléri a 20 kilométert./taszsz/

- 13 -

08.45/pg
Nm 9.05

kk 16. vit—hírek

fp/pg kd

h a v a n n a, 1978. január 4./mti/

fort péter, az mti tudósítója jelenti:

az idén havannában megrendezendő xi. világifjúsági és diáktalálkozó előkészítésének világméretű meggyorsítására, s a fesztivál sikeres megrendezését célzó további lelkes munkára serkentő felhívást adott ki havannában a fesztivál előkészítő nemzetközi bizottság állandó bizottsága.

a felhívás megállapítja: a világ minden pontján egyre több országos vit-előkészítő bizottság alakul. a fesztivál-mozgalom immár harminc esztendeje - tíz korábbi találkozó tapasztalatát magában hordva - izmosodik, és hiven tükrözi azt a történelmi helyzetet, amelyben az emberiség ma él. a világ demokratikus sajtójától az állandó bizottság azt várja, hogy adjon tájékoztatást az előkészületekről, és népszerűsítse azokat a nemes elveket, amelyek szellemében az ifjúságnak a legjelentősebb találkozóját rendezik a vendégváró kubában.

„a xi. fesztivál járuljon hozzá a világ forradalmi, demokratikus és haladó ifjúsága egységéhez és együttműködéséhez, - hangoztatja az állandó bizottság felhívása.

x x x

a kubai cukornádaratásban élenjáró „milliomos brigádok” fiatal képviselői társaságában hét- fön felkereste a vit-előkészítő állandó bizottság székhelyét orlando dominguez, a kubai ~~1978~~ országos tanácsnak első titkára, a kubai kp központi bizottságának tagja.

~~/kommunisták szövetsége~~
a kubai kisz vezetője elmondta: az országos összefogás eredményeképpen az új esztendő első napjaira - a különböző társadalmi munkaakciók és vállalatok nyomán - már harminchat millió peso összegyűlt abból az ötvenmillióból, amivel a kubai országos előkészítő bizottság hozzá kíván járulni a fesztivál megrendezésének költségeihez.

/folyt. köv./

08.30/pg

Nuv 9.20

-14-

kk 16./ vit...folyt/pg

orlando dominguez hangoztatta: kubában országszerte 32 800 vit-előkészítő albizottság dolgozik a fesztivál sikere érdekében. a múlt évben kibontakozott „előjelölt, választások alapján 150 ezer fiatal pályázhat reménnyel - és további jó munkával - a fesztivál—küldött kitüntető címre.

a nemzetközi előkészületekről szólva a kisz első titkára elmondta: a legfrissebb információk szerint 82 nemzeti előkészítő bizottság alakult meg, s ezekben a világ csaknem különböző ifjúsági szervezetének képviselői tömörülnek./mti/

1800

--

kk 17. egyesült államok - szaud-arábia

gr/so/pg kd

r i j a d, 1978. január 4./mti/

carter amerikai elnök néhány órás keddi rijadi tárgyalásai megmutatták, hogy nézetkülönbségek vannak a közel-keleti/szaud-arábia között. röviddel james carter látogatása után szaud al-fejszal herceg, szaud-arábiai külügyminiszter kijelentette: az álláspontok közötti szakadék abban nyilvánul meg, hogy míg washington közvetítő szerepet próbál betölteni az arab-izraeli konfliktusban, szaud-arábia viszont a két fél egyikének oldalán áll.

/konfliktus rendezését illetően az Egyesült Államok és

a külügyminiszter a szaud-arábiai amerikai tárgyalások legfontosabb elemeként kiemelte: khaled király azt a véleményét hangoztatta carter elnöknek, hogy a közel-keleti térség tartós békéje két feltétel teljesítésétől függ. szaud-arábia álláspontja szerint izraelnek teljesen ki kell vonulnia az 1967 óta megszállt területekről, beleértve jeruzsálemet is, másrészt meg kell valósítani a palesztinai nép törvényes jogait, így az önrendelkezésre, valamint a menekültek visszatérésére való jogot./reuter, atp/

-15-

08.45/pg

Nuv 9.30

kk 18. carter asszuánban

hf/pg kd a s s z u á n, 1978. január 4./mti/

james carter amerikai elnök szerdán reggel a szaud-arábiai rijadból az egyiptomi asszuánba érkezett. carter a tervek szerint másfélórás eszmecsere-t tart szadat egyiptomi elnökkel, majd továbbutazik franciaországba./ap, afp/

egyiptomban nagy reményeket fűznek a két államfő találkozáshoz. arra számítanak, hogy szadat elnöknek sikerül az egyiptomi álláspont támogatására rávenni carter elnököt. mint ismeretes, a merev izraeli álláspont miatt holtpontra jutott iszmailiai megbeszélések után, a tel-aviv expanziós törekvéseit szentesítő begin-terv ismertté válásakor az amerikai elnök nyilvánosan csatlakozott az izraeli állásponthoz./ap, reuter, afp, alapján/

--

kk 19. ensz - úrkutatás

a-pl/pg ml kd n e w y o r k, 1978. január 4./mti/

elismerően szól a szovjetunió a világűr meghódításában és tanulmányozásában elért eredményeiről az a beszámoló, amelyet most hoztak nyilvánosságra az ensz-szék-helyén. a kozmikus térség kutatásában elért haladást értékelő jelentést az ensz-világűr-bizottsága készítette.

az okmány egyebek között hangsúlyozza: 20 évvel az első szovjet mesterséges hold felbocsátása után az űrhajózás hatalmas utat tett meg, s mérőföldköveket állított fel a világűr kutatásában./taszsz/

--
-16-

08.55/pg
Nuv 9.45

kk 20. rövid hírek

gr/so/pg kd 1978. január 4./mti/

p á r i z s: letartóztatás

a francia rendőrség kedden letartóztatott négy férfit, akik karácsonykor rálőttek georges marchais, a francia kommunista párt főtitkára vidéki házára. a rendőrség állítása szerint a merényletnek nem volt politikai háttere, mindössze arról van szó, hogy a tettesek, többet ittak a kelletténél, és részegen tüzeltek a házra./afp, upi/

d a c c a : callaghan

james callaghan brit miniszterelnök szerdán az indiai szubkontinensen teendő 11 napos körutja első állomására, daccába érkezett. háromnapos bangladesi tartózkodás után az angol kormányfő indiába és pakisztánba látogat./reuter/

r a w a l p i n d i: ziaul hak

mohammed ziaul hak, a pakisztáni katonai kormány ^{zat} vezetője kedden, rövid kuvaiti és iráni látogatás után, hazaérkezett rawalpindibe. ziaul hak tábornok a néhány nappal ezelőtt teheránban járt carter amerikai elnöktől üzenetet kapott./upi/

--

kk 21. közel-keleti hírek

hf/pg kd 1978. január 4./mti/

n e w y o r k

az egyiptomi ensz-misszió sajtóattaséja elfogadhatatlannak minősítette begin izraeli miniszterelnöknek ciszjordánia és gaza korlátozott belső autonómiájára vonatkozó javaslatát, és abszurdnak nevezte azt az elképzelést, hogy a terv szerint sarmel el-seikhben a jövőben is megmaradna az izraeli katonai jelenlét. itt az ideje - hangoztatta az egyiptomi diplomata az amerikai „unified world” című lapban kedden megjelent írásában -, hogy izrael felülvizsgálja „veszélyes politikáját”, amely „megakadályozza, hogy igazi stabilitás alakuljon ki”, a közel-keleti térségben.

/folyt. köv./
09.05/pg
Nuv 9.50

-17-

kk 21./ közel-keleti..folyt./pg

mahmud amr, az egyiptomi ensz-képviselőt sajtó-attaséja a továbbiakban rámutatott, hogy a begin-terv semmit nem ajánl fel, s távolról sincs arányban azzal a kockázattal, amit szadat elnök vállalt magára. ezzel kapcsolatban a diplomata bírálta a szadat politikájával szembehelyezkedő arab államok álláspontját, s azzal érvelt, hogy az egyiptomi elnök diplomáciai kezdeményezése nem csorbitja a közös arab érdekeket. hangoztatta, hogy a jelenlegi tárgyalásokat az 1973-as háború tette lehetővé, amelynek sikerei következtében az egyiptomi elnök az erő pozíciójából tárgyalhat, az izraeli féltel./afp, ap/

d a m a s z k u s z

huari bumedien algériai államfő kedden éjjel néhány napos hivatalos látogatásra bagdadba érkezett - adta hírül az iraki távirati iroda.

az algériai államfőt hasszán al-bakr iraki elnök üdvözölte a bagdadi repülőtéren a baath párt vezetőinek kíséretében.

bagdadba érkezése előtt az algériai elnök rövid látogatást tett máltán, ahol találkozott dom mintoff miniszterelnökkel.

ugyancsak kedden éjjel Irakba érkezett ali abdesszalam triki libiai külügyminiszter is./afp/

t e l - a v i v

az izraeli katonai parancsnokság kedden közölte, hogy az elmúlt napokban 31 palesztin gerillát ejtett foglyul, köztük az arab felszabadítási front, az el fatah, a szaika és a palesztinai népi felszabadítási front tagjait. a jelentés szerint az elfogott palesztinok szabotázs akciókat akartak elkövetni Izraelben./upi/

k a i r ó

frederick mulley hadügyminiszter kedden kairóba érkezett, hogy tárgyalásokat folytasson brit rakéták arab országokban való gyártásának lehetőségéről - közölték tájékozott egyiptomi forrásból. a program szerint mulley szerdán Abdel Ghanizadeh egyiptomi hadügyminiszterrel tárgyal. a brit politikus egy hetet tölt Egyiptomban./reuter/

-.-
-18-

Nuu 9.55
09.15/pg

kk.23. spiegel-ügy-ndk-intézkedés

ko/p nt   b e r l i n ,   1978.január 4.

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

a német demokratikus köztársaság külügyminisztériuma közölte a der spiegel című nyugatnémet hirtudósító szerkesztőségével: mindaddig, amíg a lap szerkesztősége nem mutat készséget arra, hogy felhagyjon az ndk és az nszk-két egymástól független szuverén államviszonyát mérgező tevékenységével, az ndk, megfelelő törvényes rendelkezéseivel összhangban, nem járul hozzá ahhoz, hogy a lap új tudósítót küldjön a német demokratikus köztársaságba.

wolfgang meyer, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője tájékoztatta a hamburgi lap szerkesztőségét: „a der spiegel tartalmának elemzése megmutatta, hogy az újság az elmúlt hónapokban növekvő mértékben arra a feladatra vállalkozott, hogy kitalált hírek terjesztésével rosszindulatúan rágalmazza a német demokratikus köztársaságot és szövetségeseit,„ e vonatkozásban különösen kirívó volt a lap legutóbbi számában közzétett anyag, „amely állítólag az nszép közepes és magasabb beosztású tisztségviselőitől származott volna,„ az ndk külügyminisztériuma hangsúlyozza, hogy a der spiegel anyaga „sirtalmas kontármunka, amit a valóságban a szövetségi hírszerző szolgálat /bnd/ székhelyén, a münchen melletti pullachban, az nszk egyik kém szervezetében találtak ki. az ilyenfajta publikációkkal nyilvánvalóan a régi ellenséges képet kívánják feléleszteni az nszk-ban, akadályozni akarják az ndk és az nszk közötti kapcsolatok további normalizálását, s zavarni kívánják az enyhülési folyamatot,„

az ndk fővárosában a der spiegel legújabb számának megjelenése után röviddel hivatalosan közölték: az ndk illetékes szerveinek hosszabb ideje tudomásuk volt arról, hogy az nszk szövetségi hírszerző szolgálat a lap szerkesztőségével közösen ilyen tartalmu irományt készített elő. egyben felhívták a figyelmet arra, hogy a nyugatnémet hírszerző szolgálat szoros együttműködése a der spiegelgel, abban is kifejezésre jutott, hogy ulrich schwarz, a hirtudósító ndk-beli tudósítója, akinek akkreditálása 1977. december 31-én lejárt, a német demokratikus köztársaságban a bnd megbízásából a titkosszolgálatban szokásos eszközöket és módszereket alkalmazott.

9.30/p
Nuu 10.20

M. D.

-.-
-19-

kk.22. „népszavazás,, chilében

wa/p kd s a n t i a g o , 1978. január 4./mti/

chilében szerdán országszerte megnyitják a hosszú évek óta használaton kívül lévő szavazóhelyiségeket, és megkezdődik Pinochet választási színjátéka, amelynek eredménye már a referendum kiírásakor eldőlt: az ország mintegy hatmillió szavazásra ezáltal kötelezett és nem jogosult állampolgára gyakorlatilag nem tehet mást, mint hogy a diktatúrát támogató szavazatot helyezi az urnába.

a diktátor a chilei jogtiprást elítélő ENSZ-határozatok elutasítását várja az ország lakosaitól, jóllehet ezeket a dokumentumokat chilében nem ismerhetik, mivel sohasem hozták őket nyilvánosságra. a junta vezetője a világszervezet határozatait agresszióknak nevezte, és saját rendszerének támogatására szólította fel a népet azokon a gyűléseken, amelyeket sorozatosan tartottak országszerte.

a puccsal hatalomra jutott junta illetékes szervei jelőre tudatták a lakossággal, hogy a személyazonossági igazolványok érvényüket veszítik, ha nem szerepel bennük a szavazáson való részvételt igazoló bejegyzés. így a népszavazást kihirdető, kedden közzétett hivatalos közlemény már nem tesz említést a kötelező részvételről, amit a bejegyzéssel közvetve biztosítottak. számos politikus kétségét fejezte ki a választóhelyiségek felügyeletével megbízott személyek pártatlanságával kapcsolatban, és úgy vélik, hogy kiválasztásuk nem szavatolja a titkosságot.

több politikus hosszú hallgatását megtörve tiltakozott a referendum ellen. Eduardo Frei volt államfő négy év óta először lépett a nyilvánosság elé: nyilatkozatában leszögezte, hogy a még mindig érvényben lévő ostromállapotra és a jogtiprásra mondanak igent a szavazók, ha a junta mellett teszik le voksukat. megbélyegezte a népszavazást a törvényen kívül helyezett kommunista párt, a feloszlátott kereszténydemokrata párt, a szocialista párt, és a katolikus egyház is a szavazás elhalasztását szorgalmazta. tiltakoztak a jogászok is - mintegy száz ügyvéd lépett fel a referendum ellen. több helyütt utcai tüntetések is kirobbantak. a fővárosban kedden a székesegyház elé vonultak, de a Pinochet ellen tüntető csoportot a rendőrség gyorsan feloszlatta. az elmúlt héten több mint harminc személyt letartóztattak. az őrizetbavettiek között van egy volt képviselő és számos kereszténydemokrata.

a referendum eredményét már szerdán délután közzéteszik, végleges összesítés pedig valószínűleg éjjelre várható. /upi, ap, reuter alapján/
9.35/p

-20-

Nm 10:25
11:15 Du

kk 24. a szerkesztőségek tájékoztatására!

thaiföldi—vietnami légügyi egyezmény

ós/ve/pg ml kd s z i n g a p u r, 1978. jan. 4./dpa/

thaiföld és a vietnami szocialista köztársaság légiközlekedési megállapodást írt alá - jelentette szerdán a thaiföldi rádió. - a megállapodás értelmében a hongkongba tartó thaiföldi gépek átrepülhetnek vietnami területe felett, és cserében thaiföld a vietnami gépek számára Bangkokban leszállási engedélyt ad. az egyezmény csak a két ország nemzeti légi járataira, a „thai international,, -ra és az „air vietnam,, -ra vonatkozik.

prasi narongdej thaiföldi közlekedésügyi miniszter helyettes közlése szerint thaiföld belföldi légi járatai a közeljövőben hanoi és saigon érintésével közlekedhetnek, s a leszállási engedély megadásáról hamarosan megkezdődnek a tárgyalások. /mti/

--

kk 25. kőolajvezeték észak-tyumenyből uralba déli részére

fkj/pg ml kd m o s z k v a, 1978. január 4./mti/

mintegy 1400 kilométer hosszú kőolajvezeték építenek észak-tyumeny és az uralt déli része között. a vezeték a gazdag nyugat-szibériai lelőhelyet, vungapurt köti majd össze a nagy ipari központtal, cseljabinszkkal. az építők már 1978 harmadik negyedében el kell érniük az uralt.

a munkálatokat nehezíti, hogy az ut több mint 700 kilométeren keresztül csak télen, erős fagy esetén járható mocsaras területeken át vezet. mivel a vezeték rekordidő alatt kell elkészíteni, építésén több mint 900 hegesztő dolgozik.

/folyt. köv./
09.35/pg

-21-

Nm 10:30
11:15 Du

kk 25./ kőolajvezeték...folyt./pg

az új kőolaj-vezeték az egyik legfontosabb összetevője annak a komplex tervnek, amely azt a célt tűzte ki, hogy a nyugat-szibériai természeti kincseket bekapcsolja az ország gazdasági életébe. e terv megvalósításának fontos állomása volt az a 204 kilométeres vasúti vonal is, amelyet az új év elején adták át a forgalomnak nyugat-szibéria és a déli-ural között.

1980-ban már nyugat-szibériának kell szolgáltatnia a szovjet kőolajtermelés 640 millió tonna/ 50 százalékát. az ország földgáztermelése ekkor 435 milliárd köbméter lesz, s ennek legalább 35 százalékát szintén nyugat-szibériában fogják kitermelni./adn/

--

kk 26. kiegészítés kk 18. számú hírünkhöz /carter asszuánban/
nf/pg kd a s s z u á n, 1978. január 4./mti/

az asszuáni repülőtéren lezajlott rövid ünnepélyes fogadtatás után carter amerikai elnök és vendéglátója, szadat egyiptomi államfő megkezdte négyszemközt eszmecserejét. a megbeszélés középpontjában a palesztinai problémával kapcsolatos nézetkülönbségek tisztázása áll./reuter, ap, upi, mena, afp/

--

kk klimcsuk-ügy - részletes

ék/pg m o s z kva, 1978. január 4.

pék m. lős, az mti tudósítója jelenti:

- rendkívül sajnálom a történeteket. az ukrán nacionalisták szervezetét nem ismertem azelőtt, mert szovjetellenes tevékenységbe keveredtem. letartóztatásom után volt időm gondolkodni. teljes mértékben elismerem bűnösnek és szégyellem honfitársaim előtt a szovjet állam ellen elkövetett bűncselekményt - jelentette ki andrej klimcsuk 22 éves egyetemi hallgató, brit állampolgár Lvovban tartott sajtókonferenciáján.

/folyt. köv./
10.00/pg

-22-

Nm 10.50

kk 29./ klimcsuk...folyt./pg

klimcsukot, aki az ukrán nacionalisták szervezetének megbízásából és pénzén turistaként érkezett a múlt év nyarán a szovjetunióba, különösen veszélyes állam elleni bűncselekmények elkövetésére irányuló szervezkedésén érték tetten, és tartóztatták le az ukrán állambiztonsági szervek. klimcsuk a szovjetunióban a szocialista rendszer elleni harcra felszólító, illegálisan behozott anyagokat próbált terjeszteni. a szovjet állam elleni aknamunkájához különböző titkos rekeszekben, így cipője talpában is, 10 ezer rubelt csempészett az országba.

az angliában született klimcsukot gyermekkorától engesztelhetetlen szovjetellenes gyűlöletre nevelték. apja a második világháborúban az ukrán nép árulójából toborzott „ss-galicia”, hadosztályban szolgált, és a náci németország oldalán harcolt a szovjetunió ellen. andrej klimcsukban az ukrán nacionalisták „taraszovka”, nevű kiképzőtáborában tudatosították a szovjetellenességét, és készítették fel bevetésre.

klimcsuk Lvovi sajtókonferenciáján elmondta, hogy hamis fogalmai voltak szovjet-ukrajnáról, és általában a szovjetunióról. az ukrán nacionalisták szándékosan elkábitják az emigráns családok gyermekeinek fejét, meghamisítják a szovjet valóságot. ukrajnában azonban, köztük apám szülőfalujában alkalmas volt meggyőződni a szovjet állampolgárok életkörülményeiről, jogairól - jelentette ki klimcsuk.

egy kérdésre válaszolva klimcsuk hangoztatta, hogy letartóztatása után rendkívül korrekt bánásmódban volt része. négyszer volt alkalma találkozni nagy-britannia moszkvai nagykövetségének képviselőjével, és ötször látogatták meg a Lvovi terület szokati járásában élő rokonai. rendszeresen olvashatott angol nyelvű újságokat és szépirodalmat.

/folyt. köv./
10.05/pg

-23-

Nm 10.55

kk 26./klímcsuk...2.folyt./pg

a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége, figyelembe véve andrej klímcsuk őszinte beismerő vallomását és megbánását, az angol hatóságok ismételt kérését, valamint tekintettel a szovjet-brit kapcsolatok megszilárdítására, úgy rendelkezett, hogy felmenti klímcsukot a büntetőjogi felelősségrevonás következményei alól. andrej klímcsukot a közeljövőben kiutasítják a szovjetunióból.

a szovjet külügyminisztérium képviselője által nagy-britannia moszkvai nagykövetségén kedden átnyújtott szóbeli jegyzék felhívja a figyelmet arra, hogy az anglia területén kifejtett szovjetellenes tevékenység és a turistautazások ellenes célokra történő felhasználása nem járul hozzá a szovjetunió és nagy-britannia közötti kapcsolatok kedvező fejlődéséhez.

a szovjet fél jóakarátát kinyilvánítva reményét fejezi ki, hogy a brit hatóságok megteszik a szükséges intézkedéseket, amelyek kizárják, hogy a szovjetunióba érkező brit állampolgárok a jövőben megsértsék a szovjet törvényeket./mti/

--

kk 27. földrengés gruziában

ék/pg nt

m o s z k v a, 1978. január 4./mti/

nem volt áldozata annak a földrengésnek, amelyet kedden délelőtt észleltek gruziában.

a moszkvai pravda és izvesztija tudósítójának beszámolója szerint a gruz fővárosban 4-5-es erősségű földrengés következtében érezhetően megremegtek a házak falai és padlója, kilengtek a csillárok, és összetört jó néhány karácsonyfadisz. a földrengés epicentruma tbiliszitől 60 kilométerre dél-nyugati irányban, a dmaniszi-calka települések térségében volt, ahol elérte a földrengés 6-7-es erősségét. ezeken a helyeken jelentősek az anyagi károk, a borzsomi-bakurianiduseti térségben a tbiliszihez hasonló, négyes erősségű földrengés volt mérhető./mti/

--

/a szovjet skála szerinti -24-

10.30/pg

Nm 11.05

kk 28. kulturális hírek az ndk-ból

ko/gz/pg nt

b e r l i n, 1978. január 4./mti/

„rendhagyó”, premierrel ünnepli alapításának 30. évfordulóját a berlini kómische oper: bemutatták a lengyel magdalena falewicz címszereplésével és az angol mark elder vezényletével a pillangókisasszonyt. az előadás különlegessége, hogy a joachim herz professzor által rendezett berlini változat szakított az opera 70 év óta szokásos bemutatási módjával, és - 1904 óta először - visszatért a puccini-opera ősbemutatójának zenei és szövegkönyv-forrásához. a bemutató fergeteges sikert aratott.

x x x

bejelentették, hogy május végén, az idén először megrendező drezdai nemzetközi zenei ünnepi játékok keretében a nyugat-berlini szimfonikusok élén drezdában koncertezik herbert von karajan. a május 20-június 4-ig tartó fesztivál vendége lesz többek között a budapesti Állami Operaház balett-társulata és a budapesti filharmónikus zenekar is.

x x x

/magyar

10 év alatt több mint kétszeresére nőtt a német demokratikus köztársaságban a muzeumlátogatók száma: 1977-ben 33 millió vendége volt az ország 636 muzeumának. az ndk-beli muzeumok „fővárosában”, drezdában és környékén - ahol 109 muzeum működik - 9 millióan jártak tavaly e kiállítóhelyiségekben. a világhírű zwingernek csaknem 75 ezer bérlettel rendelkező állandó látogatója van.

--
-25-

10.50/pg

Nm 11.20

kk.30. kambodzsai, vietnami diplomaták - vna

ós/ve/p ml kd h a n o i , 1978. január 4. /vna/

sok kieng, kambodzsai vietnami nagykövete és a nagykövetségen dolgozó valamennyi kambodzsai diplomata hétfőn elhagyta hanoi-t. a repülőtéren nguyen dang kha, a vszk külügyminisztériumának osztályvezetőhelyettese bucsuztatta őket. ezt megelőzően, vasárnap nguyen xuan, vietnami külügyminiszterhelyettes a vszk külügyminisztériumában fogadta sok kienget, és baráti megbeszélést folytatott vele.

vietnam kambodzsai nagykövetségének teljes személyzete, élén vietnam ideiglenes kambodzsai ügyvivőjével, kedden elhagyta phnom penh-i állomáshelyét, és visszatért hazájába. /mti/

kk.31. nszk-ellenzék

or/p kd b o n n , 1978. január 4.

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

a nyugatnémet sajtó hasábjain folytatódik a két ellenzéki szövetséges, a kereszténydemokrata és a keresztényszociális unió belső viszálykodása. miután franz josef strauss, a csu elnöke a spiegel című hetilap újévi első számában újból felvetette a pártja függetlenségének kérdését, helmut kohlt, a cdu vezetője a frankfurter allgemeine zeitung első oldalán, utasította rendre, fegyelmetlen partnerét.

az 1976-os parlamenti választások elvesztése után a bajor csu kreuthé titkos ülésén kimondta a válást. miután reménytelennek ítélte, hogy a korábbi módszerekkel az spd-fdp koalíció többségét bonnban megtörjék, hatékonyabbnak találta, ha a két keresztény-párt, külön menetel. ez gyakorlatilag azt jelentette volna, hogy a korábban csupán bajorországban működött csu országossá terjeszti ki működését, és ilymódon igyekszik megszerezni az ellenzék számára hiányzó néhány százezer szavazatot. a cdu- és elnöke, kohlt - erélyes tiltakozása nyomán kompromisszumos megoldás született: a csu visszavonta függetlenségi nyilatkozatát, és a két párt közös stratégia-bizottságot állított fel a leghatékonyabb ellenzéki politika kidolgozására.

/folyt. köv./

11.40/p

Nm 11.50

-26-

kk.31./ ellenzék....folyt./p

a bizottság azonban egy év alatt mindössze két ülést tartott, és semmire sem jutott. időközben strauss minden alkalmat megragadott arra, hogy lejárássa kohlt tekintélyét, kétségbe vonja a kereszténydemokrata politikus vezetői képességeit, és előre megvétőzta kohlt jelölését az 1980-as választások kancellárjelölti posztjára. ezt a célt szolgálta strauss/spiegel-beli nyilatkozata is. ebben a bajor politikus becsmérlően nyilatkozott jónéhány cdu-vezetőről és azt fejtegette, hogy az évtizedek óta fennálló cdu-csu szövetség szükség esetén felbontható. az elképzelhető ellenzéki kancellárjelöltek sorában több politikust, köztük önmagát is megnevezte.

Lder

az interjuban foglaltakat kohlt felháborodottan utasította vissza. a frankfurter allgemeine zeitung hasábjain emlékeztette szövetségesét közös megállapodásukra, hogy 1979-ig mindkét párt tartózkodik a személyi kérdések nyilvános megvitatásától csakugy, mint az ugynevezett „negyedik párt”, elméletének felélesztésétől. kohlt utalt arra, hogy 1978-ban az nszk négy tartományában helyi választások lesznek, amelyek jelentősen befolyásolhatják az országos erőviszonyokat is. „aki ezeket a választásokat megelőzően eleve kétségbe vonja, hogy a cdu-csu képes a többség megszerzésére, az árt a közös ügy esélyeinek”, - jelentette ki, bírálatait félreértethetetlenül strauss címére intézve. érthetetlennek nevezte, hogy a csu-elnök „korántsem tartja magától értetődőnek”, a cdu és csu szövetségét, jóllehet „a két pártot történelme és programja szorosan összefüzi”, - kohlt nem volt hajlandó személyi találgatásokba bocsátkozni az ellenzék jövőbeli vezetőjéről, csupán „emlékeztetett”, arra, hogy 1976-ban „a cdu történetének második legjobb választási eredményét, érte el, és bírálóinak „előbb utána kellene csinálniuk”, ezt a teljesítményt.

ugyanakkor kohlt újból készségét nyilvánította a kompromisszumra: a közös stratégia-bizottság jövőbeli ülésein „mindenről lehet tárgyalni, akár a negyedik pártról is”, - bonni politikai megfigyelők e kijelentésből azt a következtetést vonják le, hogy straussnak - aki önmagát tartja a jobboldali ellenzék tényleges vezetőjének - sikerült elbizonytalanítania és részleges meghátrálásra kényszerítenie kohlt. a kereszténydemokrata pártvezető ugyanis tisztában van azzal, hogy az elmúlt egy esztendőben vezetése alatt a bonni parlamenti ellenzék rendkívül halvány teljesítményt nyújtott, és tehetetlenségével lényegében a schmidt-kormány helyzetét erősítette.

11.45/p

Nm 12.00

-.-

-27-

kk. 32. afl-cio - szovjet lapvélemény

fo/pg kd m o s z kva, 1978. január 4./mti/

az afl-cio amerikai szakszervezeti szövetség nemrég lezajlott xii. kongresszusával foglalkozik a szovjet szakszervezetek lapja, a trud. a cikk megállapítja, hogy a szövetség vezetői a kongresszuson olyan légkört teremtettek, amely a „hidegháboru”, éveire emlékeztetett.

a végrehajtó bizottság beszámoló jelentése, amely meg lehetőségen pontos utalásokat, és azoknak ellentmondó következtetéseket tartalmazott, leszögezte, hogy az egyesült államokat a gazdasági depresszió jellemzi, nagymértékű az infláció /5 év alatt a külkereskedelmi áruk átlagosan 46 százalékkal emelkedtek/ és a munkanélküliség. az afl-cio vezetősége azonban a bajok orvoslását csupán a kormányzat jóindulatától várja, s a maga részéről támogatja a fegyverkezési versenyt: a jelentés nem bírálja a hadikiadások növelését, sőt helyesli a szárnyasrakéták és neutronfegyver tervezett gyártását.

a kongresszuson az afl-cio-ba tömörült 104 szakszervezet 900 delegátusa hagyta jóvá a vb beszámoló jelentését és 108 egyéb határozatot. az impozáns számok azonban nem takarnak teljes egyetértést - írja a trud.-george meanyt, a szövetség elnökét, aki kongresszusi beszédében maga is elismerte a munkanélküliség riasztóan nagy voltát, az utóbbi időben sokan bírálják reakciós bel- és külpolitikai állásfoglalásaiért, egyebek között a szocialista országok szakszervezeti küldötteivel szembeni ellenséges politikájáért. az afl-cio tisztségviselői közül mind többen látják, hogy ez az irányvonal csökkenti a szövetség vonzerejét: az előző kongresszus óta a tagok létszáma 14 millióról 13,5 millióra esett vissza. az 50-es években még az amerikai dolgozók 35 százaléka volt szakszervezeti tag, ma csak 25 százaléka.

a jelenlegi vezetőség reakciós irányvonalával szembeni egyre növekvő ellenkezést mutatja az is - emeli ki a lap -, hogy a kongresszus elhatározta, támogatni fogják a bányamunkások egyesült szakszervezetének általános sztrájkját. a döntés nemcsak azért figyelemre méltó, mert ez a szakszervezet nem tagja az afl-cio szövetségnek, hanem azért is, mert meany közismerten ellensége a sztrájkoknak.

-28-

11.55/pg

Nww 12.05

kk 33. ensz - namibia

a/pl/ve/pg ml kd new y o r k, 1978. január 4. /mti/

kedden new yorkban ülést tartott az ensz namibia tanácsa. az ülésen felszólalók hangsúlyozták, a nemzetközi közvélemény, az afrikai kontinens valamennyi népe erélyesen követeli namibia törvénytelen megszállásának beszüntetését. felszólították a dél-afrikai köztársaságot, hogy haladéktalanul teljesítse az ensz namibiával kapcsolatos határozatainak alapvető rendelkezéseit, nevezetesen: haladéktalanul vonja ki a térségből az 50 000 fős dél-afrikai megszálló hadsereget, számolja fel az ott létrehozott fajüldöző-gyarmatosító rendszert, és az ensz közvetítésével adja át namibia irányítását az ország népének.

a namibia tanács elnöke, zambia állandó ensz-képviselője rámutatott, hogy az ensz nem nyugodhat bele namibia törvénytelen megszállásába. hangsúlyozta, hogy a tanács továbbra is szorosan együttműködik a dél-nyugat-afrikai népi szervezettel /swapo/, namibia népének egyetlen törvényes képviselőjével.

a swapo képviselője elmondotta: namibia népe kész folytatni a harcot a teljes győzelemig, a gyarmati-faji elnyomás rendszerének megbuktatásáig. beszédében megbélyegezte a pretoriai rendszer által a nemzeti felszabadító mozgalom elfojtása céljából intézményesített önkényt és terrort./taszsz/

..-

kk.34. carter és szadat asszuáni tárgyalásai

hf/a/kd a s s z u á n, 1978. január 4./mti/

carter amerikai elnök és szadat egyiptomi államfő szerdán délelőtti ötven perces megbeszélést folytatott az asszuáni repülőtéren a palesztin probléma rendezésével kapcsolatos nézetek tisztázására. a találkozáson a hirügynökségek értékelése szerint sikerült a tárgyalások folytatását elősegítő kompromisszumos formulát kidolgozniuk, amely egyfelől nem mond ellent egyiptom korábban megfogalmazott álláspontjának, másfelől az eddiginél is aktívabb amerikai közreműködést helyez kilátásba.

/folyt.köv./
12.55/a

- 29 -

Nww 13.05

kk.34./ carter.....folyt./-a

az eszmecsere befejezésekor szadat elnök közölte az ujságírókkal, hogy vendégével egyetértésre jutottak „néhány olyan lépés tekintetében, amely a békefolyamat lendületének fenntartását szolgálja, az egyiptomi elnök hangoztatta, hogy carter és ő azonos nézeteket vallanak „még a palesztin kérdést illetően is, majd felhívást intézett a konfliktusban érintett összes felekhez: csatlakozzanak a jelenlegi tárgyalásokhoz „bármikor, amikor ezt hasznosnak ítélik, végezetül annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a jelenlegi tárgyalások a térség igazságos és tartós békéjének irányában hatnak.

az egyiptomi elnök után carter elnök fejtette ki nézeteit. kijelentette, hogy az egyesült államok támogatja a jelenlegi erőfeszítéseket, és „hatékony szerepet kíván játszani, azok előmozdításában. a közel-keleti béke megteremtésére vonatkozó elveit ismertetve hangsúlyozta a konfliktusban érintett felek közötti normális kapcsolatok megteremtésének szükségességét, s kijelentette, hogy ki kell vonni az izraeli csapatokat az 1967-ben megszállt területekről, és a kérdés összes vonatkozásait figyelembe véve meg kell oldani a palesztin problémát. „az érintett feleknek el kell ismerniük a palesztin nép törvényes jogait, és lehetővé kell tenni, hogy a palesztinok részt vegyenek saját jövőjük meghatározásában, - mondotta az amerikai elnök.

carter elnök állásfoglalását hírügynökségek úgy értékelték, hogy az a palesztin nép önrendelkezését követelő egyiptomi álláspont támogatása azzal az izraeli elképzeléssel szemben, amely korlátozott - és az izraeli fegyverek ellenőrzésével megvalósítandó - önkormányzatot helyez kilátásba a megszállt területek palesztin lakossága számára. az amerikai elnök asszuáni nyilatkozatában mindenestre igyekezett olyan benyomást kelteni, amely alátámasztja azt az egyiptomi várakozást, hogy az egyesült államok a siker érdekében esetleg hajlandó nyomást gyakorolni izraelre. „bizonyos rugalmasság mindig szükséges a tárgyalások sikerének biztosításához, - mondotta bucsuzóul carter elnök.

az asszuáni egyiptomi-amerikai megbeszélésekhez az utolsó percekben csatlakozott helmut schmidt nyugatnémet kancellár is, aki mult heti hivatalos tárgyalásai után most magánemberként tartózkodik egyiptomban.

az amerikai elnök délben utazott el asszuánból hat országot érintő körutja utolsó állomására, a francia fővárosba. a különrepülőgép fedélzetéről carter rádiótelefonon rövid tájékoztató beszélgetést folytatott menahem begin izraeli kormányfővel. /afp,upi/

13.05/a
Nww 13.15

- 30 -

kk 35. carter - francia sajtó

bd/pg nt

p á r i z s, 1978. január 4.

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

oldalakat szentelnek a szerdai francia lapok carter amerikai elnök délután kezdődő párizsi látogatásának.

a le quotidien de paris a carter-adminisztráció és párizs kapcsolatainak történetét körvonalazva rámutat arra, hogy a fehér ház kezdeti nyilatkozatai és kezdeményezései - az emberi jogok kampánya, a nukleáris export korlátozására tett kezdeményezések, az eurokommunizmus-sal kapcsolatos álláspont nyugtalanságot keltett az elysée-palotában. az első kontaktusok ezért feszültek voltak, de márciusban carter minden fronton visszavonulót fújt, és pozícióinak mérséklésére kényszerült. áprilisban franciaország a zaire-i beavatkozással az amerikaiak rovására aranyozta be nagyhatalmi státusát, majd a májusi londoni csúcscrtekezleten lehetővé vált a nézeteltérések forrásainak kiapasztása, raymond barre miniszterelnök szeptemberi washingtoni látogatása pedig nyomban hozzájárult a két ország közötti kapcsolatok javításához.

a francia sajtó e kapcsolatok bensőséges és baráti jellegét hangsúlyozva sem felejt el részletesen taglalni a két főváros politikája közötti eltéréseket, vagy éppen utközőpontokat. a le figaro „az ölelések és a realitás, című cikkében egyrészt a közkeletű helyzet megítélésében mutatkozó különbségre hívja fel a figyelmet /vagyis arra, hogy a francia álláspont szerint a rendezés csak globális lehet, és nem képzelhető el a palesztin haza megteremtése nélkül, míg washington a begin-tervet is jó tárgyalási alapnak tekinti, másrészt a francia biztonsági koncepciókra, amelyek a nemzeti elrettentő erő, az atomerők fenntartása és a szükséges atomkísérletek folytatása mellett sikraszállva kereszttezhetik a salt-tárgyalásokat és az atomfegyverkísérletek teljes betiltásáról kötendő esetleges szovjet-amerikai megállapodást. ugyancsak megmarad az ellentét a francia energiaprogramban kulcsszerepet játszó, a washington által viszont ellenzett szaporító reaktorok kérdésében és, kisebb mértékben, a nukleáris export tekintetében. a l, aureore a de gaulle-i és a giscardi pozíciókat összehasonlítva úgy vélekedik, hogy párizs egykori agresszivitása helyébe udvarias, de engedmények nélküli őszinteség lépett. a jobboldali lap szerint az afrikai kérdéseket az amerikai külügyminisztérium nem látja nagyon tisztán, és nem lép fel meggyőződéssel, párizs viszont precizen és hatékonyan lép fel, mint ezt zaire-i és mauritániai intervenciója bizonyította.

-31-

Nww 14.20

kk 35./ carter ...folyt/pg

a szocialistákhoz közel álló le matin a francia és az amerikai politika egymást kiegészítő jellegéről cikkezik. miután az amerikai kongresszus megtiltotta minden közvetlen beavatkozást afrikában, franciaország küldi e földrészre ejtőernyőseit, katonai tanácsadóit, hoz létre légihidat marokkóval együtt mobutu amerika-barát rendszerének megmentésére. hasonlóképpen az amerikai elnököt az emberi jogok melletti állásfoglalása nem akadályozza meg abban, hogy szemet hunyjon párizsnak a legreakciósabb latin-amerikai rendszerekkel fenntartott kivételezett kereskedelmi kapcsolatai fölött.

a l, humanité, a kommunisták lapja ugyancsak azt fejti ki, hogy minden úgy történik, mintha giscard d, estaing kormányára kész lenne felváltani az amerikaiat abban, hogy olyan új gazdasági rendet kényszerítsen afrikára, amely más formákban fenntartja az imperializmus uralmát. a lap ezenkívül felteszi a kérdést, vajon carter elnök egyetért-e haig, nato ^{parancsnoka} legutóbbi nyilatkozataival, amelyek a nato regionális erőinek megteremtését javasolták a harmadik világ országaiban való fel-
európai haderőinek
lépésre.

részletesen foglalkoznak a francia lapok a carter-látogatás francia belpolitikai vonatkozásaival is. a le matin beszámol arról, hogy carter elnök végülis pénteken reggel fogadja francois mitterrand-t, a szocialista párt első titkárát. a találkozót mitterrand kérte, az amerikaiak viszont belementek abba, hogy a szocialista vezetőt ne más francia politikusok egyikeként fogadják, hanem külön kiemelt audienciát biztosítsanak annak az ellenzéki vezetőnek, akiről még most is elképzelhető, hogy a márciusi választások után a kormány élére kerül.

a különböző kormánypárti politikusokkal carter a trianoni vacsorán és a versailles-i fogadáson találkozhat csütörtök este - ám előfordulhat, hogy jacques chirac, az rpr vezetője távol marad. chirac, aki párizs polgármestere is, kedden este közleményben juttatta kifejezésre - mint arról a szerdai lapok beszámolnak - „megdöbbenését”, azzal kapcsolatban, hogy az amerikai elnök nem talált időt arra, hogy a többi külföldi államfőhöz hasonlóan ellátogasson a párizsi városházára, és kifejezte reményét, hogy carter módosítani tudja még étekin-
tetben programját. az amerikai nagykövetség viszont válaszul ismét arra utalt, hogy a találkozásra a versailles-i fogadás megfelelő alkalmat kínál.

-.-
-32-

14.10/pg
Nuv 14.25

kk.36. vietnam-kambodzsa - laoszi külügyminiszter

gy/p nt h a n o i , 1978. január 4.

győri sándor, az mti tudósítója jelenti:

a laoszi nép nagyon reméli, hogy vietnam és kambodzsa kormánya mihamarabb találkozni fog a két ország közötti határprobléma békés megoldásának kimunkálására, egymás területi szuverenitásának tiszteletben tartása alapján-jelentette ki phoune sip-raseuth laoszi külügyminiszter azon a beszélgetésen, amelyet vietnam vientiane-i ügyvivőjével folytatott.

a találkozóra abból az alkalomból került sor, hogy az ügyvivő átadta a hanoi kormány december 31-i nyilatkozatát vietnam és kambodzsa határproblémájáról. sip-raseuth a találkozó során kifejtette: a vietnam és kambodzsa közötti incidensek nagyon sajnálatosak, mivel komolyan ártanak a két nemzet meglévő baráti kapcsolatainak, amelyek a három szomszédos népnek a közös ellenség ellen folytatott sokévtizedes harcában szilárdultak meg. a laoszi diplomácia vezetője kifejezte meggyőződését, hogy vietnam és kambodzsa a testvéri barátság szellemében békés megoldást talál a határkérdésre, és megerősíti a két ország baráti kapcsolatait a közeli jövőre vonatkozóan éppúgy, mint a két ország hosszútávú érdekeit illetően.

kedden egyébként visszatért hanoiba vietnam phnom penh-i nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és a nagykövetség teljes személyzete. a hanoiban működő kambodzsai nagykövetség diplomatái már korábban távoztak./győri/

-.-

kk.37. iraki alelnök

tj/p nt s z ó f i a , 1978. január 4./mti/

a bolgár államtanács meghívására négynapos, hivatalos, baráti látogatásra szerdán szófiába érkezett taha mohieddin maaruf iraki alelnök. utjára elkísérte szadun hammadi külügyminiszter is./mti/

-.-

14.40/p
Nuv 14.50

-33-

kk.38. francia kormánytöbbség

bd/p nt párizs, 1978. január 4.

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

a francia kormánytöbbségnek a chirac ex-miniszterelnök vezette rpr-en kívül álló három fő pártja kedden este raymond barre miniszterelnök vezetésével megegyezést dolgozott ki - ennek értelmében a giscardistákat tömörítő köztársasági párt, a centrista demokraták (szociális) központja és a radikális párt csaknem mindazokban a választókerületekben közös jelöltet indít, ahol a kormánypártok közöttük az rpr/ korábban már nem állapodtak megegyéses jelölésben a márciusi parlamenti választásokra.

a megegyezést a matignon-palota zenetermében jean-pierre soisson, a köztársasági párt /pr/ főtitkára, jean lecanuet, a centrista cds elnöke és jean-jacques servan-schreiber, a kormánypárti radikálisok elnöke írta alá. a három párt közleménye arra hivatkozik, hogy el kell kerülni a kormánypárti jelöltek számának túlságos gyarapodását, és „világos választási lehetőséget”, kell kínálni a franciáknak. valójában arról van szó, hogy a gulleista zászló alatt induló rpr, a kormánytöbbség legnagyobb pártja ellen összefognak a többség többi pártjai - hiszen csak így van esélyük arra, hogy megakadályozzák az rpr jelöltjeinek átütő sikerét az első választási fordulóban. a korábban kötött egyezmények értelmében a kormánypárti jelöltek közül az első helyen végző javára visszalépnek a második fordulóra a többi jelöltek, és szavazóikat arra szólítják, hogy a baloldal képviselőivel szemben valamennyien a legesélyesebb kormánypártot támogassák a második fordulóban. mivel a rpr a legnagyobb kormánypárt, kormánypárti riválisainak szétszórtan nem sok esélyük lenne vele szemben az első fordulóban.

az rpr-en kívül álló pártok összefogását már szeptemberben sürgette jean-jacques servan-schreiber. a megegyezés létrejöttét azt jelenti, hogy miután nyáron és ősszel az rpr és a többi kormánypártok állapodtak meg hosszas alkudozás után több mint száz választókerületben közös jelöltek indításáról, most új tárgyalások kezdődnek a keddi egyezmény aláírói között arról, hogy hol vonják vissza eddig már nevezett jelöltjeiket, hogy már eleve csak egy maradjon versenyben a kormánytáborban az rpr-rel szemben.

/folyt. köv./
14.45/p
Nm 15.00

-34-

kk.38./francia....folyt./p

chirac pártja eddig nem reagált a zenetermi megállapodásra.

giscard d, estaing köztársasági elnök ugyanakkor már kedden bejelentette, hogy január második felében valamennyi támogatóját össze kívánja hívni az elysée-palotába. a közös demonstráció célja: elejét venni annak a benyomásnak, hogy a kormánytábor megoszlik - kérdéses azonban, hogy minden meghívott jelen lesz-e a találkozón.

.-

kk.39. indiai tudomány

bl/p pi ujdellhi, 1978. január 4./mti/

morardzsi geszai indiai miniszterelnök az indiai tudományos akadémia ezévi ülésén mondott megnyitójában nyomakékosan hangsúlyozta, hogy kormányának eltökélt szándéka a tudománynak és az oktatásnak az indiai falu szükségleteihez és adottságaihoz való igazítása. kijelentette, india népe falvakban él, „a létfenntartás alsó szintjén, anélkül, hogy valaha is élvezhetné az élet kellemes oldalát, „.

a tudomány elsődleges feladata az, hogy „kiemelje a tömegeket a szegénység mocsarából, „-mondotta az indiai miniszterelnök.

indiában jelenleg az ezer főre jutó, felsőfoku képzettséggel rendelkezők száma nagyobb, mint például nagy-britanniában. közülük azonban sokan nem jutnak álláshoz, mert nem a valós szükségleteknek megfelelő képesítést szereztek./adm/

.-

kk.40. szadat-carter - tudósítói

ky/p nt kairó, 1978. január 4.

kereszty andrás, az mti tudósítója jelenti:

egy órát sem tartott a dél-egyiptomi asszuánban carter amerikai és szadat egyiptomi államfő találkozója. az idő rövidsége érdemi tárgyalásokra nem nyújtott lehetőséget. bebizonyosodott, hogy carter az utiprogramjába utólag beiktatott egyiptomi megállót csak amolyan „megnyugtató vizitnek, „ tekintette. a két államfő megbeszélésének végén rövid közleményben tájékoztatták a sajtót.

/folyt. köv./
14.50/p
Nm 15.05

-35-

kk.40. /szadat-carter.....folyt./p

szadat elnök „intenzívnek és gyümölcsözőnek nevezte a dialógust, és közölte, hogy egyiptom és az egyesült államok „a békefolyamat fenntartását akarja, az amerikai fél nyilatkozatából kiderült, hogy a vitás kérdésekben nem történt előrelépés. az amerikai elnök azt hangsúlyozta, hogy a rendezéshez az „alapvető kérdéseket kell megoldani, és ezek közül első helyen említette - az izraeli álláspontnak megfelelően - a „normális kapcsolat kialakítását, a térség államai között. az amerikai nézet szerint izraelnek vissza kell vonulnia az 1967-ben megszállt területekről, de carter ismételten közölte, hogy az egyesült államok a jordán folyó nyugati partjának izraelhez vagy jordániához való „szerves kapcsolódását, kívánja, és nem palesztin államot. arról az egyiptomi követelésről, hogy az egyesült államok „gyakoroljon nagyobb nyomást izraelre, hogy az elfogadja a békerendezés alapelveként a megszállt területekről való kivonulást és a palesztin jogok helyreállítását, carter nem ejtett szót. miként az várható volt, carter az asszuáni megállólóval csupán demonstrálni kívánta, hogy az amerikai kormányzat helyesli az egyiptomi-izraeli dialógust, és - mint az amerikai szóvivő közölte - „kérdéseket akart feltenni szadatnak arról, milyen ellenvetései vannak a begin-tervvel kapcsolatban, az egyesült államok - megállapítható - nem mozdult ki „korábbi szerepéből, ahogyan azt az egyiptomi sajtó követelte szerdán.

szerdán egyébként közleményt hoztak nyilvánosságra az egyiptomi nemzetgyűlés külügyi bizottságának az üléséről. ez leszögezi azokat az alapelveket, hogy az izraeli kivonulás és a palesztin jogok helyreállítása nélkül nem lehet valódi béke a térségben. a közlemény „támogatja szadat elnököt abban, hogy teljesen elutasítja bármilyen külön- vagy rész-békeegyezmény megkötését, a külügyi bizottság felhívja az arab frontországokat, hogy az iszmailiai találkozáson „tanúsított egyiptomi magatartást figyelembe véve, vizsgálják felül álláspontjukat és csatlakozzanak a kairó által kezdeményezett megbeszélésekhez.

szerdán délelőtt hosszabb megbeszélés volt a kairóban tartózkodó fred mulley brit hadügyminiszter és egyiptomi kollégája, muhammad al-gamazi között. az egyiptomi sajtó jelentései szerint gamazi és mulley olyan együttműködési megállapodást írt alá, amelynek alapján nagy-britannia a hadipari fejlesztés terén segítséget nyújt egyiptomnak.

-.
-36-

15.05/p
Nem 15.15

kk 42. olaszország - merénylet

se bh nt r ó m a , 1978. január 4. /mti/

ismeretlen merénylők szerdán reggel géppisztollyal agyonlőtték a fiat-művek cassino melletti üzemének biztonsági felelőseit és megsebesítették egy társát. a merénylők az után gépkocsin elmenekültek.

az újabb politikai terrorakció elleni tiltakozásul a cassinói üzem dolgozói egyórás sztrájkot tartottak. /simo/

kk.41. nkomo

ko/p nt b e r l i n , 1978. január 4.

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

joshua nkomo, a zimbabwe afrikai népi unió/zapu/ elnökének jelentésében szerdán berlinben megnyílt a zapu irodája. albert ndindah, a képviselőlet vezetője kurt seibinek, az ndk szolidaritási bizottsága elnökének nyújtotta át megbízólevelét.

a képviselőlet megnyitása alkalmából tartott nemzetközi sajtótájékoztatóon nkomo - aki hannából és londonból jövet érkezett az ndk-ba - hangsúlyozta, hogy az iroda zimbabwe és az ndk népe évek óta fennálló barátságának további megszilárdítását szolgálja. felhívta a nemzetközi közvélemény figyelmét arra: a dél-rhodesiai smith-rezsim fokozza erőfeszítéseit, hogy szakadást robbantson ki a nemzeti felszabadító erők soraiban, s elodázza a hatalom átadását a nép tényleges képviselőinek.

joshua nkomo berlinben többek között hermann axennel, az nszép politikai bizottságának tagjával, a kb titkárával folytatott megbeszélést.

15.20/p

-.
-37-

R

kk 43. izrael - gazdasági élet

df/ve um pi l o n d o n , 1978. január 4. /mti/

az izraeli vezetők agresszív, expanzionista, politikai irányvonala az arab országokkal szemben, tel aviv jelentős katonai kiadásai - ezek a fő okai az ország dolgozó tömegei egyre rosszabbodó helyzetének. a központi statisztikai hivatal által jeruzsálemben közzétett előzetes adatok szerint az árszint az elmúlt 12 hónapban több mint 40 százalékkal emelkedett, s a kereskedelmi mérleg deficitje 1977 december végén 2,7 milliárd dollár volt.

a megélhetési költségek különösen azt követően emelkedtek, hogy a kormány októberben elkezdte megvalósítani a gazdaság „fellendítésére”, hozott komplex intézkedéseket. bevezették az izraeli font árfolyamának „lebegtetését”, más országok valutáihoz viszonyítva, s ez csaknem 50 százalékos devalvációhoz vezetett. csökkentették továbbá több közszükségleti cikk ártámogatását. a hatóságok bejelentették, hogy a 80 állami ellenőrzés alatt álló vállalat többségét magánkézbe adják vissza.

a kormány ezen intézkedései nagy tiltakozó tüntetéseket váltottak ki a dolgozók körében. ez teljes mértékben érthető, mert már novemberben az árszint csaknem 12 százalékkal emelkedett, ami újabb szomorú rekord izrael állam fennállásának 29 éves történetében.

a tények azt bizonyítják, hogy az izraeli vezetők teljesen figyelmen kívül hagyják az ország lakosságának érdekeit. minden eszközt felhasználnak arra, hogy az eddigieknél még nagyobb mértékben a dolgozókra hárítsák a tel avivi „héják”, népellenes politikájának terheit. /taszsz/

-.-

kk 44. molnár-bemutató Londonban

lb/um pk l o n d o n , 1978. január 4.

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

az angol nemzeti színház londoni Lyttelton-termében kedden felújították molnár ferenc a testőr című vígjátékát. a nemzeti társulata peter wood rendezésében, két kitűnő színész, richard johnson és diana rigg főszereplésével és ralph koltai diszleteivel adta elő molnár egyik legnépszerűbb darabját.

/folyt.köv./

- 38 -

15.35/um

R

kk 44. /molnár-bemutató...folyt./um

az 1910-ben íródott vígjáték nem először kelet életre az angol színpadon. már egy évvel a budapesti bemutató után a londoni comedy theatre is előadta „játék a tüzzel”, címen. a fordítás elég gyatra lehetett, mert bernard shaw a címszereplőt játszó pártfogoltja, robert loraine kedvéért átfésülte a színész szerepét. 1925-ben új fordításban játszotta a darabot a st. james theatre, majd 1942-ben ismét színrekerült a színházban. a mostani felújításra frank marcus dramairó készítette új, hajlékony, élvezetesen köznyelvi angol fordítást, amely fűzött könyv formájában külön is megjelent.

a fordításra és a színpadi megjelenítésre fektetett nagy hangsúly ellenére a testőr londoni produkciója ismét eltévesztette hatását. a képzelet és valóság kettős síkján vibráló játékos, de súlyos, tétre menő küzdelem többnyire csak derűt fakasztott a közönségből. e tévedésért a kritika véleménye szerint is főleg richard johnson szinte karikírozottan merev testőralakítása volt a felelős. a kritikusok egyébként megosztottak a bemutató értékelésében. a financial times szerint a testőr olyan magasrendű komédia, amelyet azóta sem sokat írtak ebben a témában. a the guardian kritikusa „üres produkciónak”, nevezte a londoni bemutatót, mert a második felvonás feszült drámája diana rigg jobb alakítása ellenére is csalódást keltett. a the times és a the guardian is rámutatott, hogy a szeretőként fellépő férj ötletével molnár évtizedekkel megelőzte harold pintera, a mai angol dráma kiemelkedő alakját, de pinter már sokkal csiszoltabban, hosszas bevezetés és mellékszereplők nélkül alkotta újra a helyzetet. a daily telegraph a századelő osztrák-magyar monarchiájának fülledt, dekadens légkörét véli tükröződni a darabban és diana rigg alakítását dicséri.

-.-

kk 45. rövid hírek

vz/um pi

1978. január 4. /mti/

L i s s z a b o n : új mozgalom

„szocialista és demokratikus baloldali unió”, nevet viselő új mozgalom alakításáról döntöttek a portugál szocialista pártból kivált, antonio lopes cardoso körül tömörülő baloldaliak, valamint baloldali függetlenek. a mozgalom, amely a későbbiekben politikai párttá válna, január végén tartja alakuló gyűlését lisszabonban. fő céljukat abban határozzák meg, hogy „hozzájáruljanak egy osztály nélküli társadalom felépítéséhez, amelyben a dolgozók demokratikus hatalma fejezi ki a nép akaratát... /afp/

/folyt.köv./

- 39 -

15.40/um

R

kk 45. /rövid ...folyt./um

peking : edward kennedy

a kínában tartózkodó edward kennedy amerikai szenátor szerdán délután másfél órán keresztül tárgyalta teng hsiao ping miniszterelnök-helyettesével, s ezzel befejezte pekingi látogatását. a megbeszélésről - csakugy mint a kedden huang hua külügyminiszterrel és li csiang külkereskedelmi miniszterrel folytatottokról - eddig semmit sem tettek közzé. a massachusettsi demokratapárti szenátor és kísérete csütörtökön vidéki körutra indul, amelynek során felkeresi hunan tartományt /mao szülőhelyét/ és az ország több más déli körzetét. a jövő kedden hongkongba utazik, majd néhány napra tokióba látogat. /afp/

bonn : gyermekek

évente körülbelül hatezer esetben kóznak meg gyermekeket az nszk-ban, s ennek következtében mintegy hatszáz gyermek vesztí életét - állapította meg a bundestag ifjusági, család- és egészségügyi bizottságának egyik tagja. mint mondotta, a nyugatnémet hatóságok évente 200-300 alkalommal hoznak ítéletet gyermekekkel kegyetlenül bánó szülők ellen. /taszsz/

teherán : knud andersen

knud andersen dán külügyminiszter szerdán irán fővárosába, teheránba érkezett, hogy az iráni vezetőkkel a dán árukra elrendelt import-korlátozás feloldásáról tárgyaljon. irán évente 100 millió dollár értékű árut importál dániából. /ap, reuter/

berlin : felfe

a német demokratikus köztársaság legmagasabb kitüntetésében, a marx károly érdemrendben részesült 50. születésnapja alkalmából werner felfe, a német szocialista egységpárt politikai bizottságának tagja. /mti/

--

- 40 -

15.45/um

R

kk 46. balogh visszavonult

lb/um pk

London, 1978. január 4.

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

több évtizedes kiemelkedő elméleti és gyakorlati közgazdasági tevékenység után 72 éves korában visszavonult az aktív közszolgálatból lord balogh, azaz balogh tamás, magyar származású közgazdász professzor. balogh a brit állami olajvállalat, a bnoc alelnöki tisztségéből ment nyugdíjba, de továbbra is az északi-tengeri olaj kiaknázására alakult fontos cég külső tanácsadója marad.

balogh a 30-as években vándorolt ki angliába. radikális közgazdasági nézetei a munkáspárthoz közelítették, és a 60-as években a wilson kormány gazdasági tanácsadója lett. érdemei elismerésül wilson élethossziglani fejsóházi tagsággal tüntette ki. balogh professzor nem tartja a szó szoros értelmében véve tudománynak a közgazdaságtant, és mindig annak politikai jellegét hangsúlyozta. ezért bírálta egyre szókimondóbban az elmúlt években a nobel-díj bizottság közgazdasági döntéseit, különösen a konzervatív szabadversenyos kapitalizmus apostolának, milton friedmannak a kitüntetését. a nobel-díj bizottságot érzékenyen érintette az elfogultság vádja, és válaszul meghívta balogh professzort, hogy legyen tagja a bizottságnak, balogh azonban elutasította a meghívást.

a professzor kezdettől fogva felismerte az északi-tengeri olaj roppant jelentőségét a stagnáló angol gazdaság fellendítésében. szívós küzdelmet folytatott az ellen, hogy a többnemzetiségű monopóliumok szándékosan alábecsüljék a tartalékokat, és a saját profitérdekeiknek megfelelő ütemben termeljék ki a kőolajat. ezért a munkáspárt 1974-es kormányra kerülése után az állami olajvállalat létrehozásának élharcosa, majd alelnöke lett. balogh következetesen sikraszállt azért, hogy a 80-as években már évi 5-7 milliárd fontra rugó olajbevételeket a kormány ne külföldi beruházásokra, hanem az angol ipar elavult termelő kapacitásának korszerűsítésére fordítsa.

--

- 41 -

15.50/um

R

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai kk 32.sz. hírünk /aft-cio / 2.bek. 5. sorában a szöveg helyesen:

... 5 év alatt a kiskereskedelmi árak átlagosan...

/mti/

--

kk 47. szadat-ellenes csucs - előkészítő tárgyalások

sj/um pi b a g d a d , 1978. január 4. /mti/

bumedien algériai elnök, aki kedden este érkezett bagdadba, szerdán ismét találkozott al bakr iraki elnökkel. mint az ina iraki hírügynökség jelenti, a megbeszélés fő témája a jelenlegi egyiptomi akciókkal szembeni arab ellenállás összehangolása volt. részt vett a tanácskozáson szaddam husszein, az iraki forradalmi parancsnokság tanácsának alelnöke és buteflika algériai külügyminiszter is. az iraki fővárosban tartózkodik egyébként ali abdesszalam trikikülügyi titkár /külügyminiszter/ és két radikális palesztin vezető, george habbas, a ~~palesztinai népi felszabadítási front~~, és amin gosah, a népi harci front elnevezésű szervezet vezetője is. a diplomáciai erőfeszítések középpontjában a szadat politikáját ellenző arab országok újabb csucskonferenciájának összenívása áll. politikai megfigyelők rámutatnak, hogy e csucsértekezlet utjában a legfőbb akadály a sziriai-iraki ellentét. miután bumedien algériai elnök bagdadból egyenesen damaszkuszba utazik, aligha kétséges, hogy közvetíteni próbál a két ország között.

Libiai

habbas szóvivője úgy nyilatkozott, hogy az újabb szadat-ellenes csucstalálkozót bagdadban, damaszkuszban vagy algirban tartják irak, szíria, libia, algéria és a jemeni népi demokratikus köztársaság, valamint a palesztinok részvételével. mindeddig nem közölték a csucstalálkozó időpontját. /afp, reuter, ap, upi/

--

- 42 -

15.55/um

R

kk 48. kohl-wischnewski

sj/um pi b o n n , 1978. január 4. /mti/

dr. michael kohl nagykövet, az ndk állandó bonni képviselőjének vezetője szerdán bonnban találkozott hans-jürgen wischnewski államminiszterrel, a nyugatnémet kancellári hivatal parlamenti államtitkárával. a találkozón, amely az ndk képviselőjének kérésére jött létre, a kiadott közlemény szerint az ndk és az nszk közti enyhülési folyamat töretlen folytatásával összefüggő kérdéseket vitatták meg,,. /adn/

--

kk 49. külpolitikai hireink jegyzéke 1978. január 4-én 16 óráig

pg /p kd 1978. január 4.

1. várható
2. cézanne kiállítás - new york
3. mostoha időjárás nyugat-európában
4. afrikai fajüldözök és a nato
5. izraeli telepítéspolitika ciszjordániában
6. óceán- heyerdahl
7. ujságírók
8. chilei népszavazás -bolgár nyilatkozat
9. rövid hírek
kuwait: lakosság
róma: érdektelenség
washington: sztrájkok
10. koholmányok arafatról
11. okp -oszp
12. fajüldözés -bostoni tanulmány
13. határokon túli kínaiak
14. színes hírek
15. kubai színház - gyujtogatás
16. vit - hírek
17. egyesült államok -szaud-arábia
18. carter asszuánban
19. ensz-ürkutató
20. rövid hírek
párizs: letartóztatás
dacca: callaghan
rawalpindi: ziaul hak

/folyt.köv./

- 43 -

16.05

R

kk 49. /külpolitikai...folyt./p

21. közel-keleti hírek
22. „népszavazás”, chilében
23. spiegel-ügy-ndk intézkedés
24. thaiföldi-vietnami légügyi egyezmény /szerk.táj./
15. kőolajvezeték észak-tyumenyből a déli-uralba
26. kieg.a kk.18.sz hírhez/carter asszuánban/
27. földrengés gruziában
28. kulturális hírek az ndk-ból
29. klímcsuk-ügy - részletes
30. kambodzsai-vietnami diplomaták - vna
31. nszk-ellenzék
32. afl-cio - szovjet lapvélemény
33. ensz-namibia
34. carter és szadat asszuáni tárgyalásai
35. carter - francia sajtó
36. vietnam - kambodzsza - laoszi külügyminiszter
37. iraki alelnök
38. francia kormánytöbbség
39. indiai tudomány
40. szadat-carter - tudósítói
41. nkomo
42. olaszország - merénylet
43. izrael - gazdasági élet
44. molnár-bemutató londonban
45. rövid hírek
lisszabon: új mozgalom
peking: edward kennedy
bonn: gyermekek
teherán: knud andersen
berlin: felfe
46. balogh visszavonult
47. szadat-ellenes csucs - előkészítő tárgyalások
48. kohl-wischnewski
49. hírjegyzék

-. -

- 44 -

16.08

R

kk 50. usa - kina

ha/um pk w a s h i n g t o n , 1978. január 4.

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:

az amerikai kormányon belül változatlanul folyik a vita, hogy engedjenek-e át katonai jellegű technológiát kínának, vagy sem. a the new york times szerdai közlése szerint kina amerikai radar-alkatrészek, sugárhajtóművek, mesterséges bolygóval működő felderítő-rendszerek és tengeralattjáró-felderítésre is alkalmas vizalatti észlelőberendezések iránt érdeklődik.

a kormány eredetileg november 15-ig kívánt döntést hozni a technológia exportjának kérdéseiben, különös tekintettel kínára. az elvi politikai állásfoglalás azonban mindmáig nem született meg, egyebek között a különböző kormányágazatok versengése miatt nem - írja a lap. korábban ugyanis a kereskedelmi- és a hadügyminisztérium volt a fő illetékes, most azonban a külügyminisztérium és a fehér ház tudománypolitikai hivatala szeretne nagyobb hatáskört a kérdésben, és szerepet játszik a cia is.

„az amerikai kormány nem érdekelt abban, hogy katonai kapcsolatokat teremtsen kínával”, - jelentette ki a közelmúltban az mti tudósítójának kérdésére a külügyminisztérium szóvivője. a kérdés azokkal a sajtóértesülésekkel volt kapcsolatos, amelyek szerint kina már vásárolhatott katonai célokra is alkalmazható repülőgépeket és számítógéptechnológiát az egyesült államokban.

a kínai kormány azonban az eltelt időszakban ismételten meghívott katonai kérdésekben illetékes amerikai törvényhozókat. a kínai nemzetközi kereskedelmi tanács küldöttsége az ősszel először tett látogatást az egyesült államokban, s több nagy ipari központot keresett fel. közben az amerikai kormányon belül változatlanul eldöntetlen a vita, hogy próbáljanak-e közeledni a kínai vezetéshez a legkorszerűbb technológia, a katonai célra is felhasználható berendezések eladásával.

-. -

- 45 -

16.10/um

R

kk.51. vietnam-kambodzsa - taszsz

a-ai/ai/br/ok pi

1978. január 4./mti/

p á r i z s

vietnam nem folytat háborút kambodzsa ellen, csak szembeszáll az agresszióval, jelentette ki a vszk párizsi nagykövete a france-inter rádióállomásnak adott interjújában.

„a két ország között 1100 kilométeres szárazföldi határ húzódik; ezt még a franciák indokinaí urauma idején jelölték ki, egyes szakaszokon, meglehetősen nem teljes pontossággal. javasoltuk a demokratikus kambodzsának: folytassunk tárgyalásokat azáltal a céllal, hogy egyszerre mindkét oldalra rendezzük a határkérdést. sajnos kezdeményezésünkre kambodzsa nem válaszolt,„

1975-től kezdve a kambodzsai fegyveres erők számos alkalommal behatoltak vietnami területre. tüzérségük vietnami területeket lőtt, majd, ami még súlyosabb cselekmény, az elmúlt év őszén, szeptember 24-én a kambodzsai csapatok a határövezet 140 kilométeres szakaszán támadást indítottak, közel ezer vietnami állampolgárt megöltek, ezer épületet leromboltak -, mondotta a nagykövet.

h a n o i

a vna jelentése szerint a vietnami szocialista köztársaság kambodzsai ideiglenes ügyvivője és a vietnami nagykövetség személyzete phnom penhből hanoiába érkezett, miután a kambodzsai kormány felszólította a vietnami diplomatákat arra, hogy hagyják el az országot. a vszk kormánya nem fogadatosított hasonló intézkedést a kambodzsai nagykövetséggel szemben. ennek ellenére a kambodzsai nagykövetség teljes személyzete kedden hanoiból pekingbe utazott.

/folyt. köv./
16.20/-ok

- 46 -

R

kk.51./ vietnam-kambodzsa ..... 1. folyt./-ok

v i e n t i a n e

phoune sipraseuth, a laoszi nép demokratikus köztársaság minisztereelnök-helyettese, külügyminiszter fogadta a vietnami szocialista köztársaság laoszi ideiglenes ügyvivőjét. a laoszi politikus sajnálkozását fejezte ki a vietnam és kambodzsa közötti fegyveres incidensek kapcsán. kijelentette: kormánya szorgalmazza vietnam és kambodzsa képviselőinek mielőbbi találkoztóját, azt, hogy a felek felkutassák a határkérdések békés rendezéséhez vezető utat. mint ismeretes, a vszk kormánya javaslatot tett egy ilyen találkozó megrendezésére, de javaslatát elutasították.

v a r s ó

a pap lengyel hírügynökség kommentárja emlékeztet arra, hogy a vietnami és khmer nép hosszú éveken át válllvetve harcolt az imperializmus és a kolonializmus ellen, hazája függetlenségéért. nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy e harc terheinek oroszlan-részét mindenképpen a különös állhatatosságot és hősiességet tanúsító vietnami nép viselte. mindezek fényében még inkább érthetőnek tűnik kambodzsa álláspontja, az, hogy visszautasítja a két testvéri nép és ország vitájának békés rendezésére vonatkozó vietnami javaslatot, s hogy megszakította a diplomáciai kapcsolatokat a vszk-val. nem fér kétség ahhoz, hogy e nyugtalanító események mögött külső erők állnak, olyan erők, amelyek az indokinaí népek szolidaritásának megbontására törekcsenek, s érdekeltek a nemzetközi konfliktusok szításában -, szögezi le a lengyel hirmagyarázat./taszsz/

-...-

kk.52. kuba - vietnam

a-ós/br/ok pi

h a n o i, 1978. január 4./mti/

kuba kommunista pártja és kormánya a két ország és párt hagyományainak megfelelően, szolidaritásáról biztosítja a vszk kommunista pártját és kormányát - és határozottan támogatja vietnam igazságos álláspontját, amelyet a vietnami-kambodzsai határviták rendezése érdekében vall. ezt közölte isidoro malmierca peoli, kubai külügyminiszter a kubai kommunista párt kb titkárságának tagja ha van lu-val, a vszk kubai nagykövetével azon a találkoztón, amelyen a vietnami diplomata átnyújtotta kormánya 1977. december 31.-i nyilatkozatát a határincidensekről./vna/

-...-

16.25/-ok

- 47 -

R

kk 53. carter - érkezés

bd/um pk

p á r i z s , 1978. január 4.

carter amerikai elnök szerdán délután világszerte utja során párizsba érkezett. az orly repülőtéren az amerikai vendéget ünnepélyes külsőségek között giscard d'estaing köztársasági elnök fogadta. /baracs/

--

kk 54. törökország

vz/um pi

a n k a r a , 1978. január 4. /mti/

a megalakuló török kormány „egyesítő jellegű lesz, és azon fog munkálkodni, hogy békét teremtsen az országban, - közölték szerdán a büntetve ecevit vezette új kormányban résztvevő politikai csoportosulások.

szerdán kiadott közös nyilatkozatában a köztársasági néppárt, a bizalom köztársasági pártja, a demokrata párt és a függetlenek csoportja azt ígéri, hogy „a kormány nem egy párté vagy egy politikai eszméé lesz, hanem az egész nemzeté,„

a nyilatkozat szól az ország előtt álló külpolitikai és gazdasági problémákról is. fontosnak mondja ugyan a nato-tag-ságot, de kijelenti, hogy „új nemzetvédelmi koncepciót fogunk kialakítani, amely mindennek előtt saját nemzeti érdekeinket veszi tekintetbe a világnak abban a kényes térségében, ahol törökország található,„

szerdai tévéinterjújában ecevit kijelentette, hogy kormánya a feladatok sorában „elsőbbséget fog adni a ciprusi probléma végleges és életképes megoldásának,„. ígéretet tett a betegeskedő török gazdaság felgyógyítására és a belső politikai erőszak csökkentésére is. az égei-tengeri olajlelőhelyek körüli görög-török vitát illetően a két ország közötti „kölcsonös bizalom légkörének,„ megteremtését szorgalmazta. óvta az egyesült államokat attól, hogy „tulságosan beleavatkozzék,„ törökországnak görögországhoz, illetve ciprushoz fűződő kétoldalú kapcsolataiba.

/folyt.köv./

- 48 -

16.40/um

R

kk 54. /törökország ...folyt./um

a kormánylista előreláthatólag még szerdán, vagy csütörtökön fahri korutürk köztársasági elnök elé kerül. a günaydin című nagypéldányszámú független napilap szerdai számában tudni véli, hogy az új kabinet 36 tagú lesz, vagyis ecevit héttel növelné a tárcák számát. /afp, reuter, upi, dpa/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai kk.7. számú hírünk /ujságírók .../ 1. bek. 2-3. sorában a szöveg helyesen:

..... állapítja meg a l o n d o n i székhelyű nemzetközi sajtóintézet jelentése.

/mti/

--

kk.55. vietnam-kambodzsa: izvesztyija

a-ai/ai/ok pi

m o s z k v a , 1978. január 4./mti/

mint jól tájékozott vietnami körökben mihaíl iljinszkijnek, az izvesztyija hanoi tudósítójának elmondották, a vietnami szocialista köztársaság politikájától teljességgel idegen a kambodzsai határovezetben a feszültség fokozására, összeüztésekre irányuló bármiféle törekvés. a vszk a következő alapelvekhez tartja magát: védelmezi az ország szuverenitását és területi egységét; számot vet azzal, hogy a vietnam és kambodzsa közötti határnak történelmi gyökerei vannak; úgy tartja, hogy az érintett feleknek tárgyalásokat kell folytatniuk az egyenlő jogok, a jószomszédi viszony, a kölcsönös megértés alapján, valamint hogy az indokinaí országok kapcsolatainak a testvériség elvein kell alapulniuk.

fenti tájékozott körökben hangsúlyozták: a vietnami fél nem szólitotta fel a kambodzsai nagykövetség személyzetét az ország elhagyására. a diplomáciai kapcsolatok megszakítására vonatkozó döntést kambodzsa egyoldaluan hozta./taszsz/

17.15/-ok

- 49 -

R

kk.56. palmers-ügy

sz/ok pk

b é c s, 1978. január 4./mti/

az októberben elkövetett első ausztriai emberrablás ügyében nagy apparátussal nyomozó rendőrség az újév első napjaiban két tárgyi bizonyítékra bukkant. kedden egy bécsi parkirozóban megtalálták azt a volkswagen gyártmányú kisbuszt, amellyel eddig ismeretlen helyre szállították a 74 éves michael palmerst, majd szerdán kézrekerült egy peugeot típusú személygépkocsi is. ez - taxinak álcázva - a 31 millió schillinges váltságdíjat kifizető palmers-fiut szállította.

mint a fényképezésből kiderült, mindkét autót - álneven - az a thomas gratt, voestalbergi fiatalember bérelte egy autókölcsözőből, akit november elején egy társával együtt őrizetbe vettek a svájci-olasz határon. gratt jelenleg egy berni börtönben várja, hogy a kiadatási eljárás lebonyolítása után bécsbe szállítsák. a megtalált személyautóban egyébként több tárgyat - így mindenek előtt a textilgyáros szabadonbocsátása fejében fizetett hatalmas pénzüsszeget tartalmazó táskát sikerült azonosítani. a rendőrség tovább folytatja a nyomozást./szab/

---

kk.57. olaszország - hatpárti tanácskozás

se/ok pk

r ó m a, 1978. január 4.

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

rómában szerdán tanácskozást tartottak a hatpárti programmegállapodásban érintett erők /a liberálisok, a kereszténydemokraták, szociáldemokraták, a republikánusok, a szocialisták, a kommunisták/ képviselői, hogy szembesítsék nézeteiket a tavaly júliusban született dokumentum végrehajtásáról és az ezzel kapcsolatos időszerű belpolitikai kérdésekről. a tanácskozáson a pártok titkársági tagjai vettek részt.

a kereszténydemokrata párt székházában lezajlott 3 és fél-órás ülés központi témája a kormány szintű politikai változás kérdése volt. a baloldal két pártja, az okp és az oszp, a hatpárti programmegállapodás eredményéből kiindulva „szükségprogramot” megvalósításának biztosítékul pedig demokratikus egységkormányt sürgetett, berlinguer és craxi főtitkár előző napi elhatározásával összhangban. véleményükben osztozott a kis köztársasági párt /pri/ is. a szociáldemokraták hasonlóképpen úgy vélekedtek, hogy „elkezdődött az andreotti-utáni korszak”, és most már arról kell tárgyalni, ami elkövetkezik. /az szdp szerint növelni kell a demokratikus erők felelősségét a programmegállapodás végrehajtásában, anélkül, hogy az okp-t beengednék a kormányba./
/folyt.köv./
17.35/-ok

- 50 -

R

kk.57./ olaszország .... 1. folyt./-ok

a tanácskozáson elhatározták, hogy pártközi munkabizottságokban folytatják az eszmecserét és a vitát. a pártok megbízottai még szerdán este összeültek, hogy kidolgozzák a munkacsoportok üléseinek „menetrendjét”.

chiaromonte, az okp tárgyalóküldöttségének vezetője, a megbeszélések után elmondta: pártjának véleménye szerint a „nézetek szembesítése”, nem korlátozódhat gazdasági kérdésekre, hanem ki kell terjednie a közbiztonságra, a rendőrség átszervezésére, a titkosszolgálattal kapcsolatos kérdésekre, a referendumokra, köztük az abortusz-törvénnyel kapcsolatos népszavazásra is. chiaromonte kijelentette: minél tovább megmarad a mostani helyzet, annál zavarosabbá és veszélyesebbé válik az ország politikai-társadalmi élete.

---

kk.58. a szerkesztőségek tájékoztatására!

influenzajárvány

a-hj/hj/ok mp

l e n i n g r á d, 1978. január 4./up/

26 millió ember - túlnyomórészt gyerekek és fiatalok - betegedett meg influenzában a szovjetunióban - közölte az influenza megbetegedésekkel foglalkozó tudományos intézet igazgatója.

a járvány kiterjedt a szovjetunió egész területére, de a betegség viszonylag könnyű lefolyású és csak ritkán jár szövődésményekkel. többnyire idősebbek és gyerekek betegszenek meg, de a járvány ezuttal elkerülte az öt év alatti korosztályt. a legtöbb megbetegedést a 12-16 éves gyerekek, valamint a 20 és 30 közötti fiatalok korcsoportjában észlelték.

óvatossági intézkedésként a leningrádi iskolákban a szokásosnál korábban kezdődött meg a téli szünet és törölték a színházak műsorából a december 27. és január 3. közötti időszakra kitűzött gyermekelőadásokat.

az 50-es évek eleje óta ismert a-1-es vírus által okozott járvány várhatóan január közepére zajlik le./mti/

17.55/-ok

- 51 -

R

kk.59. mulley kairóban - taszsz

a-ai/ai/mp/ok bs k a i r ó, 1978. január 4./mti/

frederick mulley brit hadügyminiszter - mint már jelentettük szerdán kairóba érkezett, hogy abdel ghani al-gamazi egyiptomi hadügyminiszterrel a két ország katonai együttműködésének bővítéséről tárgyaljon. a tárgyalások felölelik az egyiptomba irányuló brit fegyverszállításokat éppugy, mint annak lehetőségeit, hogy a jövőben az egyiptomi hadiipar angol gyártású szabacímek alapján harckocsi-elhárító rakétákat és repülőgépmotorokat gyártson.

a hír kapcsán a taszsz szovjet hírügynökség tudósítója emlékeztet arra, hogy hasonló jellegű tárgyalások már hónapok óta folynak a két ország katonai vezetői között. egyiptom reméli, hogy brit segítséggel sikerül legalább részben helyreállítani az ország fegyveres erőinek harckésztségét, amely az utóbbi években szadat politikájának következtében megrendült. az elnök politikáját egyébként az al-gumhuriya szerdai száma úgy jellemzi, mint amelynek meghatározója „a nyílt ellenségesség a szovjet-unió közel-keleti politikájával szemben„. szadat hasonló tárgyalásokat folytat egyidejűleg más nyugati országok katonai vezetőivel is. e megbeszélések eredményei enyhén szólva szerények. az egyiptomi rendszer „új barátai„ pusztán ígéreteknél nem szívesen mennek tovább; változatlanul előnyben részesítik izrael katonai potenciáljának növelését, hiszen a közel-keleten izrael volt és maradt az imperialista hatalmak érdekeinek elsőszámu képviselője.

nyugati sajtójelentések szerint izrael 1973. óta hatvan százalékkal növelte fegyverzetét. fegyveres erőinek személyi állománya ugyanakkor 40 százalékkal nőtt az elmúlt négy évben.
/taszsz/

kk.60. szadat-carter - izraeli és palesztin visszhang

sj/dm/ok bs jeruzsálem, beirut, 1978. január 4./mti/

menahem begin izraeli kormányfő carter elnökkel folytatott telefonbeszélgetése után újságírók előtt ismét határozottan elutasította egy palesztin állam létesítésének gondolatát. begin mindenekelőtt elégedettségét fejezte ki amiatt, hogy asszuánban „sem szadat, sem carter nem említette a nyilvánosság előtt a palesztin állam létesítését„. a carterrel folytatott telefonbeszélgetés részleteit begin nem ismertette, csupán annyit közölt, hogy a beszélgetés baráti hangnemben folyt. az izraeli kormányfő kifejtette: véleménye szerint a palesztin-arabok problémájára a nemzetközi jog és gyakorlat értelmében nem alkalmazható az önrendelkezés. begin ezt azzal a sajátos érveléssel próbálta alátámasztani, hogy „az arabok számára önrendelkezést biztosít 21 szuverén állam létezése„.
/folyt.köv./

18.25/-ok

R

- 52 -

kk.60./ szadat - carter .... 1. folyt./-ok

kifejtette, hogy „az önrendelkezés, ahogyan azt szadat elnök és a többi arab vezető követeli, egyenrangú lenne a palesztin állam létrehozásával, ami halálos veszélyt jelentene izrael számára, s ebbe izrael a jövőben sem egyezik bele„. begin kijelentette, hogy terve, amely ciszjordánia és a gaza-övezet arabjai számára biztosítaná önkormányzatot „igazságos és méltányos„.

izraeli hivatalos körök - az asszuáni találkozón elhangzottak pontos ismerete híján - még nem nyilatkoztak. az első izraeli regálások azonban némi aggodalmat tükröznek amiatt, hogy carter elnök ismét a palesztin nép törvényes jogainak elismeréséről beszélt. mint emlékeztet, az izraeli kormány élesen tiltakozott, amikor washington - az amerikai-szovjet közös nyilatkozatban - első ízben használta a „törvényes jogok„ kifejezést.

a palesztinai felszabadítási szervezet szóvivője ismétellen szögezte, hogy a szervezet nem enged követeléséből és továbbra is ragaszkodik a szuverén, független palesztin állam megteremtéséhez. carter asszuáni kijelentését, arról, hogy - ugymond - támogatja a palesztinai nép törvényes jogait, nevelésnek nevezte. hol kívánja vajon carter megvalósítani e jogokat -, tette fel a kérdést a szóvivő. éles szavakkal bírálta az amerikai elnököt, amiért „bizonytalan és a jelek szerint nem is tudja, hogy valójában mit akar„. a pfsz tájékoztatói osztályának vezetője ugyanakkor úgy nyilatkozott, hogy carter asszuáni kijelentése nem jelent változást az amerikai politikában. washington továbbra sem vesz tudomást a pfsz-ről, mint a palesztin nép képviselőjéről. az egyesült államok változatlanul a jordániához vagy izraelhez - vagy mindkettőhöz - kapcsolódó palesztin entitásban látja a megoldást. ez ellentétes a palesztinok elképzelésével -, mondotta a palesztin vezető a reuter hírügynökségnek. szadat egyiptomi elnök politikája beleilleszkedik az arab-izraeli rendezés amerikai tervébe, bár igyekszik azt a benyomást kelteni, hogy a palesztin népet támogatja. a pfsz meggyőződése, hogy szadat politikája kudarcra van kárhóztatva - mondotta a palesztin vezető.
/reuter, ap, upi, afp, dpa/

18.35/-ok

- 53 -

R

kk 62. carter=szadat, taszsz

a -ai/um mp bs m o s z k v a , 1978. január 4. /mti/

a taszsz szovjet hírügynökség „arabellenes összeesküvés”, című szerdai kommentárjában részletesen ismerteti carter elnök szaud-arábiai és egyiptomi tárgyalásait. megállapítja: az eszmecsere legfőbb célja az volt, hogy kivezessék a zsákutcából a szadat-féle különmegállapodásokat szorgalmazó politikát, egyoldalú engedményeket csikarjanak ki izrael számára a „megbékélésre hajló”, arab országok részéről.

közel-keleti diplomáciájában washington változatlanul az agresszív politikát folytató, az arabok jogos követeléseit figyelmen kívül hagyó izraelt támogatja. carter a közelmúltban ismét kifejezte, hogy egyetért az izraeli állásponttal, hangoztatva, hogy ellenzi az önálló palesztin állam létrehozásának gondolatát. szadat először igyekezett azt a benyomást kelteni, hogy aggasztják az ilyen és ehhez hasonló kijelentések; carter látogatásának előestéjén azonban már úgy nyilatkozott: nem ragaszkodik a palesztinai állam azonnali létrehozásához, és kívánatosnak tartja, hogy a palesztin terület jordániához kapcsolódjék.

az asszuáni találkozót követően carter a jólismert amerikai álláspontot ismételte meg: nem szólt arról, hogy izraelnek ki kell vonulnia valamennyi megszállt arab területről; arról sem, hogy a palesztinai probléma megoldhatatlan a pfsz részvételével, az önálló palesztin állam létrehozása nélkül - egyszóval figyelmen kívül hagyta a közel-keleti válság általános rendezésének valamennyi kulcskérdését. a maga részéről szadat arról beszélt, hogy nézetei egybeesnek az amerikai elnök nézeteivel, „még a palesztinai probléma kérdésében is,,.

a találkozót megelőzően az egyiptomi sajtóban számos cikk jelent meg, amely a szó szoros értelmében könyörgött carternek: gyakoroljon nyomást izraelre annak érdekében, hogy tegyen engedményeket kairónak, vagy legalább biztosítsa számára az engedmények látszatát. e cikkek a kérelmeket szovjetellenes kirohanásokkal támasztották alá, bizonygatták, hogy egyiptom „határozottan fellép a kommunizmus ellen,,.

/folyt.köv./

- 54 -

18.45/um

R

kk 62. /carter-...folyt./um

a sajtó jelentéseiből kitűnik, hogy carternek nem sikerült az arab világban híveket toboroznia szadat különutas politikája számára. a próbálkozások már teheránban megkezdődtek: carter itt a kérésére odalátogató husszeinnel találkozott. a jordániai uralkodó azonban nem volt hajlandó változtatni álláspontján, nem mutatott hajlandóságot arra, hogy csatlakozzék az egyiptomi-izraeli alkuhoz. szaud-arábia - mint külügyminisztere fogalmazott - változatlanul követeli az izraeli csapatok kivonását valamennyi megszállt arab területről, s követeli a palesztinaiak törvényes jogainak érvényesítését, beleértve az önrendelkezéshez való jogot is.

az arab országok közvéleménye úgy véli, hogy az izraellel szőtt arabellenes összeesküvés kárt okoz az igazságos és tartós rendezés ügyének -, állapítja meg a taszsz tudósítója, hangoztatva, hogy a megnyugtató közel-keleti rendezés csak a genfi békeértekezlet keretei között, valamennyi érdekelt fél részvételével képzelhető el, beleértve a palesztinai felszabadítási szervezet részvételét is. /taszsz/

-. -

kk 61. wojtaszek - szerdai program, elutazás

ék/um pk m o s z k v a , 1978. január 4. /mti/

szerdán folytatódtak a szovjet-lengyel külügyminiszteri tárgyalások. emil wojtaszek, a lengyel diplomácia vezetője - mint ismeretes - kedden érkezett kétnapos látogatásra moszkvába.

a lengyel külügyminiszter szerdán a tárgyalások befejeztével ebédet adott szovjet kollégája, andrej gromiko tiszteletére. az ebéden részt vett többek között mihail leszcsko, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese, borisz bratcsenko szénbányászati - és konsztantyin rudnyev, automatizálási és műszergyártási miniszter, oleg rahmanyin, az szkpb osztályvezető-helyettese. a meleg, elvtársi légkörű ebéden emil wojtaszek és andrej gromiko pohárköszöntőt mondott.

emil wojtaszek az esti órákban leningrádba utazott. a lengyel külügyminisztert a repülőtéren andrej gromiko és más szovjet vezetők bucsúztatták.

-. -

18.50/um

- 55 -

R

kk 63. szófia felszabadulásának 100. évfordulója

tj/um pk

s z ó f i a , 1978. január 4.

temesi jános, az mti tudósítója jelenti:

szófia lakossága szerdán a török iga alóli felszabadulás 100. évfordulóját ünnepelte. az 1877-78-as orosz-török háborúban száz évvel ezelőtt ezen a napon érték el a bolgár fővárost /akkor még a török birodalom egyik városát/ a felszabadító orosz csapatok. a háboru végső kimenetele ekkor már nem volt kétséges: a török helyőrség /a többi városból menekülő vert csapatokkal együtt/ hanyatt-homlok menekült a városból, hátrahagyva 200 ezer láda lőszert és nagy mennyiségű élelmiszert.

az évforduló alkalmából szerdán a bolgár társadalmi és tömegszervezetek képviselői megkoszorúzták a felszabadító orosz csapatok tiszteletére emelt emlékműveket, köztük a szófia belvárosában fekvő „narodno szabranie”, téren álló központi emlékművet.

a centenárium alkalmából sztefan dikin, a szófiai tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese interjút adott a rabotniczeszko delo című bolgár lapnak szófia százéves fejlődéséről. elmondotta, hogy a bolgár főváros ipara ebben az ötéves tervben is dinamikusan fejlődik. jelentős mértékben bővülnek a lakosságnak nyújtott szolgáltatások. a kommunális építkezés méreteire jellemző, hogy öt év alatt több mint 200 kilométer vízvezeték fektetnek le és 100 ezer lakást kapcsolnak be a központi fűtés rendszerébe. tizenegy színházzal, 64 filmszínházzal és 13 muzeumával szófia vezető helyet foglal el bulgária kulturális életében is.

--

- 56 -

18.55/um

R

kk.64. chile - /lásd. a kk. 22-es hírünket/

csr/dm/ok bs

1978. január 4./mti/

s a n t i a g o

chilében szerdán a fegyveres erők és a csendőrség felügyeletével megkezdődött a „népszavazás”, a chileieknek „igennel”, vagy „nemmel”, kell válaszolniuk egyetlen mondatra, amelynek lényege, hogy a chilét az emberi jogok megsértése miatt elítélő ENSZ határozattal szemben támogatják-e Pinochet tábornokot. aki nem tudja nevét aláírni, annak ujjlenyomattal kell szavaznia, jelentették be korábban, de a szavazáskor mindenkitől vettek ujjlenyomatot. a katonai junta tagjai közül elsőnek Gustavo Leigh tábornok, a légierő főparancsnoka ment el szavazni, aki a múlt héten állítólag ellenezte a népszavazást.

az ország 27 ezer szavazóhelyiségébe katonákat vezényeltek, az utcákon a hadsereg és a csendőrség járőrei cirkálnak, a szavazás megkezdése előtt bomba robbant Santiago belvárosában, az IBM épülete előtt. az országban a közszolgáltatások kivételével szerdán minden tevékenység szünetelt és a kijárási tilalmat meghosszabbították./afp, ap, upi/

m a d r i d

Erik Schnacke volt chilei szocialista párti szenátor, akit a junta a közelmúltban engedett szabadon, s aki jelenleg Madridban él, szerdán a spanyol fővárosban sajtóértekezleten mutatott rá, hogy a katonai rezsim a „népszavazással”, a diktatúra támogatásának látszatát akarja kelteni és az általános nemzetközi elítélés miatt javítani próbálja a katonai rezsimről kialakult képet. beszámolt róla, hogy hazájában általános az ellenállás Pinochet tábornokkal szemben, ez azonban az elnyomás miatt nem fejeződhet ki. hangsúlyozta, hogy nagy a csatlás lehetősége: a szavazatszedőket a polgármesterek jelölték ki, a polgármestereket pedig a katonai junta nevezte ki./afp, ips/
/folyt.köv./

- 57 -

19.00/-ok

R

g e n f

...^{jogász} nemzetközi bizottság szerdán genfben kiadott jelentésében beszámolt arról, hogy chilében továbbra is megsértik az emberi jogokat, az elnyomás egész strukturája változatlan maradt. kivallatás, törvénytelen letartóztatás folyik, és ma is nyomtalanul eltűnnek emberek./upi/

b o n n

bonnban és más nyugatnémet városokban tiltakozó akciók voltak a chilében megtartott szavazási komédia ellen./ppa/

...-

kk.66. pekingi álláspont - japán bírálát

a-it/ok mp t o k i ó, 1978. január 4./mti/

mijamoto kendzi, a japán kommunista párt kb elnökségének elnöke elítélte a pekingi vezetőket, mivel durván beavatkoznak a bkp és a japán demokratikus mozgalom ügyeibe. az akahatában, a bkp lapjában megjelent nyilatkozatában kijelentette: kína továbbra is szítja a párttal szemben ellenséges elemeket és megpróbálja befolyásolni a japán politikai légkört.

mint mijamoto kendzi rámutatott, peking megváltoztatta a japán-amerikai katonai szövetséggel és biztonsági szerződéssel kapcsolatos álláspontját: korábban azt hangoztatta, hogy a biztonsági szerződés ellentétes az ázsiai béke és biztonság érdekeivel - most viszont, szovjet-ellenes stratégiájának megfelelően, támogatja az említett szövetséget és szerződést. ez érezhető befolyást gyakorol a japán szocialista párt és a liberális demokrata párt egyes vezetőire - állapította meg.

a japán kommunisták vezetője bírálta azt a pekingi követelést, hogy a japán-kínai béke- és barátsági szerződésbe vegyék bele az ugynevezett „hegemóniával”, való szembenállással kapcsolatos tételt. nem engedhetjük meg, hogy japán csatlakozzék kína stratégiai megfontolásaihoz, mivel a pekingi vezetők, szovjetellenes álláspontjukból kiindulva, azt hangoztatják, hogy az elsőrendű feladat a szovjetunió elleni egységfront létrehozása -, hangsúlyozta nyilatkozatában mijamoto kendzi./taszsz/

...-

19.03/-ok

- 58 -

R

kk 65. bolgár-iraki tárgyalások

tj/um pk s z ó f i a, 1978. január 4.

temesi jános, az mti tudósítója jelenti:

szófiában szerdán hivatalos tárgyalások kezdődtek taha mohieddin maaruf iraki alelnök és bolgár vendéglátója, petr tancev, az államtanács első elnökhelyettese között.

a tárgyalásokon bolgár részről részt vett petr mladenov külügyminiszter, gancso krsztev földművelési és élelmiszer-ipari miniszter, a bolgár-iraki gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyesbizottság bolgár tagozatának elnöke, valamint több gazdasági szakértő. az iraki tárgyaló küldöttségnek tagja szadun hammadí külügyminiszter. a megbeszélések témája kiterjed a kétoldalú kapcsolatok politikai, gazdasági és kulturális területére.

a két ország közötti sokoldalú együttműködés, amely az iraki monarchia megdöntése után alakult ki, az utóbbi években rendkívül dinamikusan fejlődött. a kölcsönös árucseretorgalom 1962 óta több mint 17-szeresére emelkedett.

mint a rabotniczeszko delo, a bkp központi lapja szerdai szerkesztőségi kommentárjában megjegyezte: a két ország kapcsolatának fejlődése előtt széles távlatok nyílnak, s ennek alapja irak és a szocialista országok antiimperialista politikai szövetsége. ahmed hasszan al-bakr iraki államfő 1973-ban bulgáriában járt, todor zsvikov bolgár államfő pedig 1974-ben hivatalos, baráti látogatást tett irakban. bolgár segítséggel fontos létesítmények épültek irakban, közöttük a bagdadi nemzetközi repülőtér és élelmiszeripari üzemek. jelenleg több mint száz iraki diák tanul bolgár egyetemeken és főiskolákon.

...-

kk 67. baloldali párt - kommunisták

ku/hj um bs s t o c k h o l m, 1978. január 4./mti/

szerdán stockholmban megnyílt a svéd baloldali párt - kommunisták xxv. kongresszusa. a 272 küldött 15 000 párttagot képvisel.

a párt elnöke, lars werner az ország helyzetét elemezve rámutatott arra, hogy lassult a gazdasági növekedés üteme, növekszik a munkanélültek száma, a lakosságra egyre súlyosabb terheket ró az infláció és az ipar egy sor ágazatában válságjelenségek mutatkoznak.

/folyt.köv./

-59-

19.05/um

R

kk 67./baloldali ...folyt./um

a párt olyan programot dolgoz ki, amely kiutat mutat a kapitalista rendszer okozta válságból és hangsúlyozza, hogy milyen nagy szerepe lenne a szocialista tervezésnek.

Lars werner kijelentette, hogy a párt csak a munkásosztály más szervezett osztagaival és a többi baloldali erővel együttműködve képes megvalósítani feladatait.

a kongresszuson megvitatásra kerül a pártnak a tömegek körében végzendő politikai munkája és parlamenti tevékenységének szerepe, valamint a szervezeti szabályzattal kapcsolatos kérdések.

az alapszervezetek 350 javaslatot tettek a kongresszus dokumentumainak módosítására, illetve kiegészítésére./taszsz, adn/

kk.68. carter - érkezés /2/- /lásd.kk.53/

bd/ok pk p á r í z s, 1978. január 4.

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

szerdán délután az elysée-palotában megkezdődtek giscard d,estaing francia köztársasági elnök és carter amerikai elnök hivatalos tárgyalásai. a két államfő a péntek délelőtti véget érő látogatás alkalmából a tervek szerint összesen mintegy négy órát tárgyal egymással a világpolitikai és kétoldali témákról.

carter elnök délután háromkor érkezett az air force one elnöki különgépen párizs orly repülőtérére, ahol giscard d,estaing államfő, barre miniszterelnök és a kormány tagjainak többsége, a parlament két házának elnökei fogadták. a himnuszok és a 21 ágyulövés elhangzása után a repülőtér diszpavilonjában giscard d,estaing rövid üdvözlő beszédet mondott, carter elnök pedig néhány mondatban válaszolt. mindketten kiemelték a két ország közötti két évszázados barátságot, egymás függetlenségének és szabadságának kivívásához, illetve ennek megőrzéséhez nyújtott kölcsönös segítséget, a függetlenségi nyilatkozat és az emberi jogokról szóló deklaráció jelentőségét.

/folyt.köv./
19.10/-ok

- 60 -

Po

kk.68./ carter ..... 1. folyt./-ok

giscard d,estaing ezen túlmenően finoman utalt a két főváros politikai koncepcióinak eltérő voltára, hangsúlyozva, hogy washingtonnak és párizsnak a világ jövőjéről alkotott felfogása „közel áll egymáshoz”, majd kijelentette: „ugy vélem, hogy a jövő esélyei az olyan világ oldalán állnak, amely realistább a döntéseiben, több önálló döntési központja van és ahol a földrészek, a kulturák és a népek párbeszéde fokozatosan elmosza majd az ideológiák és a katonai tömbök szembenállását. igaz - fűzte hozzá -, messze vagyunk ettől a céltől, és értékeléseink különböznek a hozzá vezető utakról.

carter elnök válaszában azt hangsúlyozta, hogy londonban már volt alkalma tanácskozni giscard d,estaing-nal és washingtonban barre miniszterelnökkel, és „tanácsaik igen hasznosak voltak számára”, „ kifejezte reményét, hogy a tárgyalások eredményesek lesznek és hozzájárulnak a szabadság és a béke ügyéhez, illetve a két ország közötti kapcsolatok erősítéséhez.

az üdvözlő szertartás után carter elnök giscard d,estaing társaságában a diadalívhez hajtatott és koszorút helyezett el az ismeretlen katona sirjánál. ezután a két államfő gyalog haladt végig az erre az alkalomra lezárt champs elysées egyik szakaszán, a korlátok mögött szorongó kíváncsiak üdvözlését fogadva, majd az elysée palotába hajtatott.

a francia fővárosban carter elnök látogatását rendkívüli biztonsági intézkedések és nagyszabású forgalmi korlátozások kísérték, rendőrök ezrei lepték el a várost, és a prefektúra külön közleményben szólította fel az autósokat arra, hogy ezen a három napon kerüljék el az amerikai elnök mozgása miatt lezárt körzeteket párizs belvárosában.

-.-
- 61 -

19.15/-ok

Po

kk 69. mitterrand

bd/um pk

p á r i z s , 1978. január 4.

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

a baloldal 1972-es közös programjának a szocialista párt által „időszerűsített”, változatát tartalmazó brosurával, a jobboldal által tett választási ígéretek kritikájával, az államfő programjának éles bírálatával szerdán megkezdte választási kampányát francois mitterrand, a szocialista párt első titkára.

a nemzetgyűlés épületében tartott sajtóértekezletén a szocialista vezető kijelentette, hogy győzelem esetén a szocialisták készek a kormányzásra egy baloldali kormány keretében. /a közös program közös időszerűsítéséről folytatott tárgyalások a kommunistákkal és a baloldali radikálisokkal tudvalevőleg megszakadtak/. a párt - mondta - közzéteszi saját javaslatait és elvárja, hogy partnerei mielőbb válaszoljanak rá.

a közös program szocialistapárti értelmezését tartalmazó brosurá magában foglalja az 1972-es szöveget, és dőlt betűkkel tünteti fel azokat a módosításokat, amelyeket a szocialisták a tárgyalások félbeszakadásáig már elfogadtak vagy éppen ők javasoltak. a 123 oldalas brosurá mellett a szocialisták a következő hetekben rövidebb választási platformot is kidolgoznak.

mitterrand bejelentette, hogy pártja felülvizsgálta korábbi álláspontját, és úgy véli, hogy amennyiben kormányra kerül, a minimálbéreket 1978 tavaszán 2400 frankra kell emelni. ezt az összeget a kommunisták javasolták az időszerűsítési tárgyalásokon. a szocialisták eddig 2200, majd 2300 frank mellett kardoskodtak.

a szocialistapárti vezető élesen bírálta giscard d'estaing elnököt amiatt, hogy az államfő január végén nagy beszédben szándékozik megjelölni a francia népnek: mit tart „jó dötésnek”, számára. kijelentette, hogy ha a köztársasági elnök bekapcsolódik a választási kampányba, akkor nem rendelkezhet egyéb lehetőségekkel, mint bárki más. a szocialista vezető közölte, hogy pártja minden erővel fellép a külföldön élő franciák szavazataival folyó visszaélések ellen, amelyekért - mondta - a konzulátusok és magasabb szintű francia hatóságok felelősek.

/folyt.köv./

- 62 -

19.40/um

R

kk 69./mitterrand folyt./um

a szocialista párt a hét végén országos értekezleten határozza meg katonapolitikai platformját, amely élénk vitát váltott ki a párton belül a francia atomfegyver megőrzésének és elvetésének hívei között.

--

kk 70. bolgár kormányülés

tj/um pk

s z ó f i a , 1978. január 4. /mti/

szerdán szófiában ülést tartott a bolgár kormány. az ülés napirendjén elsősorban gazdasági kérdések szerepeltek.

sztanko todorov miniszterelnök az idei népgazdasági tervből adódó kormányfeladatokról tartott beszámolót. a miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a bolgár népgazdaság fő feladata az idén a hatékonyság és a minőség fokozása, a külgazdasági kapcsolatok továbbfejlesztése, valamint a lakosság alapvető élelmiszerekkel történő önellátásának megszervezése.

todorov utalt arra is, hogy a bolgár kormány munkájában az idén fontos szerepet tölt majd be a tervgazdálkodás tökéletesítése./temesi/

--

kk.72. politikai gyilkosság Londonban

lb/ok pk

L o n d o n , 1978. január 4./mti/

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

ujabb rejtélyes politikai gyilkosság történt Londonban: szerdán délután az arab liga irodaházának alagsorában agyonlőtték szaid hammamit, a pfsz londoni állandó képviselőjét. a gyilkos - 24 év körüli arab külsejű fiatalember - előzőleg telefonon mondta be magát a palesztin diplomatához. a 40 éves hammami - két gyermek apja, jasszer arafat személyes barátja - egyedül fogadta a pfsz alagsori irodájában a mérnylőt, a támadó automata pisztolyából három lövést adott le rá, majd elrohant.
/folyt.köv./

- 63 -

19.50/-ok

R

kk.72./ politikai gyilkosság ..... 1. folyt./-ok

szemtanuk csak annyi további személyleírást tudtak adni róla, hogy zöld köpenyt viselt. mások további menekülőket véltek látni a helyszínen, london belvárosi mayfair negyedében.

a scotland yard egyelőre ugyanolyan tanácstalanul áll a merénylet előtt, mint a szíriai nagykövetség orvosának és sófőjének szilveszter éjszakai meggyilkolása előtt. a nyomozók nem tartják lehetetlennek, hogy a két merénylet között összefüggés van. a scotland yard most a lakosság segítségét kéri a szilveszteri gépkocsirobbantás tetteinek kézrekerítésére, mert a nyomozás eddig teljesen meddőnek bizonyult.

---

kk.71. közel-kelet, diplomácia

fm/bm/ok bs

1978. január 4./mti/

a s s z u á n

anvar szadat egyiptomi államfő szerdán hoszni mubarak köztársasági alelnök és mamduh salem miniszterelnök jelenlétében fogadta tork din abdel aziz herceget, khaled szaud-arábiai király különmegbízottját. egyiptomi tájékoztatás szerint a szaud-arábiai uralkodó azért küldte asszuánba megbízottját, hogy az tájékoztassa szadatot khaled király és carter amerikai elnök legutóbbi tárgyalásainak eredményeiről./upi, mena/

m a s z k a t

magasszintű küldöttség élén kétnapos hivatalos látogatásra az omán szultánságba érkezett szerdán mohammed sziad barre szomáliai államfő. közvetlenül megérkezése után megkezdődtek tárgyalásai kabusz bin szaid szultánnal, ománi államfővel./afp/

/folyt.köv./
19.53/-ok

- 64 -

kk.71./ közel-kelet .... 1. folyt./-ok

p e k i n g

az új kína hírgyűlökség ammanból érkezett jelentésre hivatkozva pekingből arról tudósított, hogy hasszan ~~an~~-talal jordániai trónörökös szerdán fogadta ku hsziào-pot, a kínai népköztársaság ammani nagykövétét, s baráti eszmecserét folytatott vele./új kína/

j e r u z s á l e m

a kedden izraelbe érkezett emilio colombót, az európai parlament elnökét szerdán délután jeruzsálemben menahem begin izraeli kormányfő fogadta. begin - az afp szerint - tájékoztatta őt az iszmailiai csúcstalálkozóról. colombo a miniszterelnökségi palotából távozóban újságíróknak azt mondta, hogy véleménye szerint most „jó esélyek vannak a közel-keleti béke megteremtésére.,,/afp/

---

kk.73. irán - dánia

fm/bm/ok bs

t e h e r á n, 1978. január 4./mti/

a szerdán reggel teheránba érkezett knud boerge andersen dán külügyminiszter felkereste mohammad reza pahlavi iráni sahót, s átadta neki ii. margit dán királynő személyes üzenetét, majd abbasz ali khalatbari külügyminiszterrel és dzsamsid amuzgar miniszterelnökkel tárgyalt.

andersen hivatalos dán tájékoztatás szerint, a két ország közötti „félreértések, tisztázására utazott teheránba. látogatásának célja valójában az, hogy iránt a teheráni kereskedelmi kamara által december 29-én a dán árucikkekre elrendelt behozatali tilalom feloldására készítse. irán azóta nem csak dánia, hanem egy másik egk-tagállam, olaszország árucikkeit is bojkottálja. ezzel az intézkedéssel reagált arra, hogy a dán kormány nem volt hajlandó eleget tenni teherán felszólításának: tartóztassa le azokat az iráni diákokat, akik december közepén behatoltak az ország koppenhágai nagykövetségére, s rövid időre megszállták az épületet./folyt.köv./

- 65 -

20.00/-ok

R

kk.73./ Irán-dánia .... 1. folyt./-ok

dánia az iráni kérés teljesítése helyett bírósági eljárás nélkül kitoloncoltatta az országból a 16 iráni tüntetőt.

Irán reagálása igen érzékenyen érintette a jelentős költségvetési deficittel küszködő dániát. Iránba irányuló kivitelének befagyasztása 120 millió dolláros exportvesztést jelentene számára.

Andersen külügyminiszter az iráni vezetőkkel szerdán tartott tárgyalásai után teheránból telefonon nyilatkozott a dán rádióknak. Azt mondta, hogy teheráni megbeszélései „pozitívan alakulnak”, s „kilátás van a dán áruk importjára elrendelt iráni tilalom közeli feloldására.”/upi, ap/

---

kk.74. szaljut -6. - a 25. munkanap

ék/ok pk moszkva, 1978. január 4./mti/

Jurij Romanyenko és Georgij Grecko 25. munkanapja a szaljut-6 tudományos ürállomás fedélzetén szerdán ugyanúgy kezdődött mint a többi: moszkvai idő szerint reggel nyolckor ébredtek, s miután jóízűen megreggeliztek és elvégezték magukon a kötelező orvosi vizsgálatot, hozzáláttak a napi tudományos program végrehajtásához.

A biológiai kísérletek folyamán befejezték a kétéltűek fejlődésének tanulmányozását. rögzítették megfigyeléseiket, s a további elemzéseket a földi laboratóriumokban végzik majd. folytatták a különböző rovaroknak a tartós súlytalanság állapotában tanúsított viselkedését is.

A technikai kísérletek keretében az ürállomás szerkezeti elemeinek dinamikai jellemzőit tanulmányozták. az űrhajósok közérzete jó. a szovjet televíziónézők láthatták, hogy az asztronauták jó hangulatban, félmeztelenre vetkőzve tornagyakorlatokat végeztek./mti/

- 66 -

20.05/-ok

h

kk.75. carter párizsban / lásd: mai kk.53 és 68./

bd/ok pk párizs, 1978. január 4./mti/

Giscard d'Estaing és Carter szerda délutáni megbeszélése másfél órát tartott.

A párizsi polgármester - Jacques Chirac ex-miniszterelnök, a RPR elnöke - hivatalos szerdán közleményben jelentette be, hogy Chirac bojkottálni fogja a Carter tiszteletére rendezett hivatalos ceremóniákat, mert az amerikai elnök nem tesz látogatást a városházán.

Ugyanakkor bejelentették, hogy Carter a csütörtöki Versailles-i fogadáson találkozik és megbeszélést folytat Lecanuet-vel, a CDS elnökével.

Igy az a különös helyzet áll elő, hogy Carter találkozik - pénteken reggel - Mitterrand-nal és a centrista Lecanuet-vel, viszont nem ismerkedik meg a gaulista párt irányítását 1976 december óta saját kezében tartó Chirac-kal, Giscard d'Estaing legfőbb kormánypárti vetélytársával, aki ugyanakkor a jelenlegi többség legnagyobb pártjának vezetője.

---

kk.76. rövid hírek

vz/ok bs 1978. január 4./mti/

san marino: kormányválság

A San Marino-i szocialista pártot kérték fel szerdán kormányalakításra az ország államfői, a két régenskapitány. megfigyelők úgy vélik, hogy a hatvantage parlamentben mindössze hat mandátummal rendelkező szocialisták megbízása csupán formáság és ezt követően új választások kiírásával próbálják majd megoldani az immár hat hete tartó kormányválságot. a szocialista párt közölte: a hét végéig dönt arról, hogy elfogadja-e a megbízást./reuter/

/folyt.köv./
20.15/-ok

- 67 -

h

kk.76./ rövid hírek .... 1. folyt./-ok

p á r i z s: kokain

párizsi repülőtéri vámőrök nyolc és fél kilogrammnyi, mintegy ötmillió frank értékű kokaint találtak szerdán egy bolíviai fodrásznő csomagijában. nelly cabral asszonyt, aki aznap érkezett limából és damaszkuszba tartott, a rendőrség őrizetbe vette./reuter/

p o r t e l i z a b e t h: tartályhajó

megkezdtek szerdán a mintegy 200 ezer tonna nyersolaj átszivattyuzását egy brit tankhajóra a december 16-án szerencsétlenül járt „venoil”, nevű óriás olajszállítóról a dél-afrikai port elizabeth közelében. az átszivattyuzás 36 órát vesz igénybe, és a szakembereknek nagyon ügyelniük kell arra, hogy a két 300 ezer tonnás hajót a művelethez szükséges távolságban tartsák egymástól. a decemberi összeütközéskor a „venoil”, kisebb tartályaiból mintegy ötvenezer tonna nyersolaj ömlött a tengerbe a dél-afrikai partok közelében./afp/

u j d e l h i: bábszínház

a magyar állami bábszínház folytatja indiai vendégszereplését. a társulat punjab és harjána szövetségi államok fővárosában két előadást tartott telt ház előtt./mti/

n y u g a t- b e r l i n: munkanélküliek

egy év alatt 18,3 százalékkal emelkedett nyugat-berlinben a munkanélküliek száma, és december végén elérte a 39.800-at, - állapítja meg a nyugat-berlini munkaügyi hivatal szerdán kiadott jelentése./adn/

20.20/-ok

- 68 -

R

kk.77. vance vezeti a koronát átadó amerikai delegációt

ha/bm/ok bs w a s h i n g t o n, 1978. január 4./mti/

az amerikai külügyminisztérium szerdán nyilvánosságra hozta, hogy a korona átadására budapestre utazó küldöttséget - hivatalosan az amerikai népet képviselő delegációt - mint carter elnök személyes képviselője, cyrus vance külügyminiszter vezeti.

---

kk.78. papajoannu - ciprus

ku/ok bs n i c o s i a, 1978. január 4./mti/

ezekiel papajoannu, a ciprusi dolgozó nép haladó pártja /akel/ főtitkára szerdán nicosiában sajtóértekezleten jelentette be, hogy pártja támogatja a jelenlegi államfő, szpirosz kiprianu jelölését a februári elnökválasztásra.

a párt főtitkára megállapította, hogy kiprianu programja „összhangban áll a jelenleg folyó felszabadító harc támasztotta követelményekkel,,.

papajoannu kijelentette, hogy - amint a bejelentésből következik - természetesen nem kíván indulni az elnökválasztáson, bár - mint mondta - pártja „a legrégebbi és a legbefolyásosabb párt cipruson,,.

a február 5.-re kiírt elnökválasztás egyetlen jelöltje kiprianu./afp, upi/

- 69 -

20.45/-ok

R

kk 79. bumedien szaud-arábiában /lásd kk 47.sz.hirünket is/
fm/dm um bs ri j a d , 1978. január 4./mt1/

szerdán este rijadba érkezett huari bumedien algériai köztársasági elnök. a repülőtéren khaled ibn abdul aziz szaud-arábiai király és más magas rangú tisztségviselők üdvözölték. a rijadi rádió bumedien szaud-arábiai látogatását, „magánjellegűnek”, minősítette.

az algériai államfő előzőleg bagdadban tett látogatást, ahol al-bakr iraki államfővel és más iraki vezetőkkel tanácskozott.

az afp szerint bagdadban szerdán megkezdődtek a szadat elnök különutas politikáját ellenző arab országok diplomáciai konzultációi. nyugati hírügynökségek szerint a diplomáciai erőfeszítések középpontjában a szadat izrael irányában követett kapituláns politikáját ellenző arab országok újabb csúcskonferenciájának előkészítése áll.

szaud-arábiai kormánykörök szerint bumedien algériai köztársasági elnök jelenlegi közel-keleti körútja során igyekszik elnyerni további arab országok támogatását az egyiptomi-izraeli közeledés meghiusításához. szaud-arábia bírálta ugyan szadat egyiptomi elnök különutas politikáját, de mindaddig vonakodott attól, hogy csatlakozzék a tripoliban nemrég létrehozott egységes pánarab ellenállási és szembenállási frontoz. /reuter,upi,afp/

-.-

kk.80. kiegészítés a kk.65. sz. hírünkhöz /bolgár-iraki/
a-hj/hj/ok mp s z ó f i a , 1978. január 4./mt1/

a szerdai tárgyalások befejeztével petr tancsev, az államtanács elnökének első helyettese vacsorán látta vendégül taha mohieddin maaruf iraki alelnököt.

tancsev pohárköszöntőjében rámutatott: egyes arab országok törekvése, hogy a közel-keleti konfliktust külön utakon oldják meg a harcoló arab népek háta mögött és akaratuk ellenére, alapjaiban sérti a palesztin nép érdekeit és az agresszor előtti kapitulációhoz vezet. az arab reakcióval szemben meg kell teremteni a haladó arab országok és erők, valamint szövetségeseik egységes frontját -,hangoztatta.

maaruf válaszában hangsúlyozta: irak törekszik a haladó arab front létrehozására. „meggyőződésünk, hogy a szocialista közösség továbbra is őszintén támogatja az arab népek igazságos harcát, - füzte hozzá az iraki alelnök./bta/

-.-
- 7 0

-21.05/-ok

R

kk.81. vietnam - kambodzsa - pham van dong nyilatkozata
a-fl/mp/ok bs h a n o i , 1978. január 4./mt1/

pham van dong, a vietnami szocialista köztársaság miniszterelnöke szerdán nyilatkozatot adott a vna hírügynökségnek a vietnami-kambodzsai határ térségében kialakult konfliktusról, annak okairól, s a vszk-nak a probléma békés, tárgyalások útján történő rendezésére irányuló javaslatairól.

előjáróban emlékeztetett rá, hogy a kambodzsai hatóságok a ton nol-rezsim fölött 1975. április 17-én aratott győzelmet követően kegyetlen bánásmódban részesítették az ország vietnami nemzetiségű lakosait. több tízezer embert fosztottak meg tulajdonától és üztek el lakóhelyéről. 1975. májusától kezdve a kambodzsai haderők többszer támadás-t intéztek vietnami területek ellen. sűrűn lakott területekre támadtak, békés lakosok ezreit ölték meg, iskolákat, kórházakat, lakóházakat, pagodákat, templomokat gyújtottak fel és romboltak le.

1977. áprilisában a kambodzsai fél minden kapcsolatát megszakította a két ország közötti határincidensek rendezésére hivatott vietnami-kambodzsai összekötő bizottsággal, s ismételten visszautasította a két ország közötti határkérdések tárgyalások útján történő rendezésre vonatkozó vietnami javaslatokat - mutatott rá pham van dong.

a továbbiakban felhívta rá a figyelmet, hogy az ismétlődő kambodzsai támadások ellenére határtérségben élő vietnami lakosok és az ott állomásozó fegyveres erők rendkívüli türelmet és önmérsékletet tanúsítottak. „kambodzsai részről ezt, a két nép harci szolidaritásából és testvéri barátságából eredő türelmet, a gyengeség jelének tekintették, s fokozták a vietnami szocialista köztársaság elleni támadásokat,.

„a kialakult súlyos helyzet hatására a határtérségben állomásozó fegyveres erőink kénytelenek voltak önvédelmi akciókat végrehajtani azzal a szilárd elhatározással, hogy megvédjék szuverenitásunkat és területünket, s megoltalmazzák népünk életét, javait és békés munkáját, - hangsúlyozta pham van dong.

/folyt.köv./
21.15/-ok

- 71 -

R

kk.81./ vietnam-kambodzsa ..... 1. folyt./-ok

a konfliktus megoldásáról szólva a vszk miniszterelnöke hangoztatta, a vietnami nép, a vietnami kommunista párt és az ország kormánya minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy megőrizze a két nép közötti, a nemzeti felszabadító harc időszakában született szolidaritást és barátságot. a kambodzsai hatóságoknak a két nép közötti gyűlölet szítására, s vietnam területének megsértésére irányuló politikája elentétes magának a kambodzsai népnek érdekeivel is. az imperialisták és a világ reakciói, akik óriási ambíciókat táplálnak délkelet-Ázsiában, egyértelműen szemlélik és ösztönzik ezt a veszedelmes politikát. ez aggodalomra ad okot vietnam és kambodzsa barátai számára, - mutatott rá a vietnami miniszterelnök.

„a vietnami szocialista köztársaság kormánya a két ország függetlenségének megőrzése, s békés építőmunkájának folytatása érdekében kész haladéktalanul, bármely szinten tárgyalásokat kezdeni kambodzsával a két ország közötti határproblémák rendezéséről. amennyiben a kambodzsai fél továbbra is gyűlöletet szít a két nép között, megsérti vietnam területi szuverenitását, újabb büntetéseket követ el a vietnami nép ellen, s visszautasítja a tárgyalások folytatására irányuló vietnami javaslatot, akkor viselnie kell ezért a teljes felelősséget, - hangsúlyozta végül a vietnami szocialista köztársaság miniszterelnöke./vna/

-..-

kk.82. chilei kp - fogadás

a-et/mp/ok bs moszkva, 1978. január 4./mti/

a chilei kommunista párt megalakulásának 56. évfordulóján szerdán ünnepi estét tartottak moszkvában, a barátság házában.

ünnepi beszédében americo zorrilla rojas, a chilei kp politikai bizottságának, a kb titkárságának tagja, valamint a többi felszólaló hangsúlyozta a chilei kommunisták elkövettségét, hogy országuk történelmének e nehéz és bonyolult időszakában chile valamennyi demokratikus erejével összefogva folytatják harcukat népük lábbal tiprott jogainak helyreállításáért.

valamennyien megállapították, hogy a chilében szerdán megtartott „népszavazási, komédia az országban uralkodó junta reakciós jellegének leplezésére tett kísérlet, amellyel a nemzetközi közvéleményt kívánják megtéveszteni.

/folyt.köv./
21.20/-ok

- 72 -

k

kk.82./ chilei kp .... 1. folyt./-ok

a szovjet közélet képviselői felszólalásaikban a szabadságért és a demokráciáért harcoló chilei nép és kommunista pártja iránti szolidaritásuknak adtak hangot.

a fogadáson részt vett luis corvalán, a chilei kp főtitkára is./taszsz/

l o n d o n

a betiltott chilei politikai pártok többszáz tagja és támogatója szerdán londonban a chilei nagykövetség előtt tüntetésen tiltakozott a pinochet által elrendelt „népszavazás, ellen. tábláikon elítélték a katonai juntát és szabadságot követeltek a politikai foglyoknak./ips/

s a n t i a g o

franz josef Strauss, a bajor csu elnöke santiagoóba érkezett, hogy „figyelemmel kísérje a népszavazást,„ ebből az alkalomból több nemzetközi szervezet képviselője és körülbelül ötven külföldi újságíró látogatott chilébe./ips/

-..-

kk.83. callaghan bangladesben /lásd a mai kk.20. számú rövid hírek/

fl/ok bs d a c c a, 1978. január 4./mti/

james callaghan brit miniszterelnök szerdán két óras tárgyalást folytatott ziaur rahman bangladesi köztársasági elnökkel politikai és gazdasági kérdésekről, valamint a bangladesi fejlesztési tervekben nyújtandó esetleges brit támogatásról. egy brit szóvivő szerint érintették bangladesiek nagy-britanniába való bevándorlásának kérdését is.

mint már jelentettük, callaghan szerdán érkezett az indiai szubkontinens három országát érintő 11 naposra tervezett körutjának első állomására, daccába. ő az első brit miniszterelnök, aki látogatást tesz bangladesben./reuter/

-..-

21.30/-ok

- 73 -

R

kk.84. két rövid hír

a-hj/hj/ok bs

1978. január 4./mti/

h a v a n n a: jack jones

-----
carlos rafael rodriguez, a kubai kommunista párt kb politikai bizottságának tagja fogadta jack jonest, a brit szakszervezetek szövetsége főtanácsa /tuc/ titkárságának tagját. a találkozó után az angol szakszervezeti funkcionárius, kéthetes kubai tartózkodásának befejeztével, hazautazott./prensa latina/

h a n o i: trinh

-----
nguyen duy trinh, a vietnami szocialista köztársaság külügyminisztere szerdán a malaysiai kormány meghívására hivatalos látogatásra kuala lumpurba érkezett. a repülőtéren adott nyilatkozatában hangsúlyozta: bár a két ország különböző társadalmi berendezkedésű, lehetséges közöttük a békés egymás mellett élés az egyenlőség, a kölcsönös megértés és tisztesség alapján. mint mondotta, a két ország baráti kapcsolata és együttműködése a dél-kelet-ázsiai térség érdekeit is szolgálja./vna/

-.-.-
- 74 -

21.55/-ok

R

kk.85. külpolitikai hireink jegyzéke 16.00 órától zárásig

ok bs

1978. január 4.

- 50. usa-kina
- 51. vietnam-kambodzsa - taszsz
- 52. kuba - vietnam
- 53. carter - érkezés
- 54. törökország
- 55. vietnam-kambodzsa: izvesztyija
- 56. palmers-ügy
- 57. olaszország - hatpárti tanácskozás
- 58. a szerkesztőségek tájékoztatására - influenzajárvány
- 59. mulley kairóban - taszsz
- 60. szadat-carter - izraeli és palesztin visszhang
- 61. wojtaszek - szerdai program, elutazás
- 62. carter - szadat - taszsz
- 63. szófia felszabadulásának 100. évfordulója
- 64. chile /lásd. mai kk.22.es hírünket/
- 65. bolgár-iraki tárgyalások
- 66. pekingi álláspont - japán bírálat
- 67. baloldali párt - kommunisták
- 68. carter - érkezés /lásd: mai kk.53./
- 69. mitterrand
- 70. bolgár kormányülés
- 71. közel-kelet, diplomácia
- 72. politikai gyilkosság londonban
- 73. irán-dánia
- 74. szaljut-6. - a 25. munkanap
- 75. carter párizsban /lásd mai kk 53. és kk 68./
- 76. rövid hírek
  - san marino: kormányválság
  - párizs: kokain
  - port elizabeth: tartályhajó
  - uj-delhi: bábszínház
  - nyugat-berlin: munkanélküliek

/folyt.köv./
22.23/-ok

- 75 -

R

kk.85./ külpolitikai .... 1. folyt./-ok

- 77. vance vezeti a koronát átadó amerikai delegációt
- 78. papajoannu - ciprus
- 79. bumedien szaud-arábiában /lásd kk 47./
- 80. kieg. kk 65-höz /bolgár-iraki/
- 81. vietnam-kambodzsa - pham van dong nyilatkozata
- 82. chilei kp - fogadás
- 83. callaghan bangladesben ./lásd. mai kk.20. számú rövid hírek/
- 84. két rövid hír
    havanna: jakc jones
    hanoi: trinh
- 85. hírjegyzék
/mti/

-.-.-
- v é g e -
- 76 -

22.25/-ok

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: kopreda dezso, nyárádi róbert, pirityi sándor
patak károly, barabás miklós

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

1978. január 5./mti/

• kk 1. várható

km/pg kd

1978. január 5./mti/

p á r i z s: carter látogatása

a n k a r a: ecevit bemutatja kormányát

d a c c a: callaghan látogatása

stockholm: folytatja tanácskozását a svéd baloldali párt-
kommunisták xxv. kongresszusa

r i j a d: bumedien látogatása

sz ó f i a: taha mohieddin maaruf iraki alelnök látogatása

santiago: a „népszavazás, eredményei

/mti/

-.-
-1-

07.15/pg
Nuv 7:35